

การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี
การสอนภาษาแบบบูรณาการและการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชัชยา เปรมภักดี

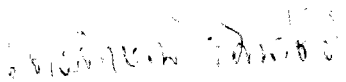
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

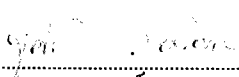
มีนาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

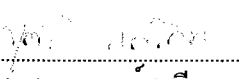
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

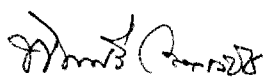

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิศศรี กมลเวช)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 10 เดือน พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง และ อาจารย์พิศศรี กมลเวช ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการตรวจเครื่องมือ ซึ่งต้องนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนศรียานุสรณ์ อาจารย์กัณหา วรรณทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ชลอ พูลทรัพย์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ อาจารย์สมจิตต์ ธรรมฉัตร และคณาจารย์หมวดวิชาภาษาอังกฤษทุกท่าน

ขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรียานุสรณ์ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมวัดเขาสุกิม อาจารย์ศิริวรรณ แผ่นผา และ คณาจารย์ซึ่งให้ความสะดวกในการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวนามแล้ว รวมทั้งท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ แต่มิได้กล่าวนาม จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ชัชยา เปรมภักดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
ตัวแปรที่ศึกษา	4
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง	4
ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้	6
เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ	7
เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	8
เอกสารเกี่ยวกับการฟัง	12
เอกสารเกี่ยวกับการพูด	17
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการพูด	24
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแนวทฤษฎีการสอนภาษา แบบอรรถฐาน	27
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติ	44
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	53
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง	54
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	55
วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
สรุปที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	72
ความมุ่งหมายของการศึกษา	72
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	72
วิธีดำเนินการควบคุม	73
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	73
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	74
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ	115
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ข้อมูล	118
ภาคผนวก ง รายชื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท คณะกรรมการ ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	121
ประวัติย่อของผู้วิจัย	128

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	59
2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	66
3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	67
4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง	68
5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม	69
6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง	70
7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อน และหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง	71
8 แสดงค่าความง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นในการสัมภาษณ์ ของแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ	116
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติ ในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ	117
10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	119
11 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	120

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอ จึงต้องมีภาษาสากลเพื่อให้ติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก ปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ฉะนั้นผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งสามารถใช้ภาษาในการเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม

ประเทศไทยจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ โดยเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในหลักสูตรทุกระดับแต่การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้นั้นผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจจากการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับประเทศ ปีการศึกษา 2538 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงร้อยละ 10.78 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 9 - 10) สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับประเทศ ปีการศึกษา 2538 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงร้อยละ 65.99 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงร้อยละ 56.97 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 10 - 11) จากการประเมินคุณภาพการศึกษาวិชาภาษาอังกฤษทุกระดับ จะเห็นได้ว่าในระดับมัศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง จากจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน และในระดับประถมศึกษาต้องปรับปรุง เช่นเดียวกัน ดังนั้นแสดงว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษยังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารควรเน้นผู้เรียนให้มีความสามารถในการฟัง-พูดเป็นสำคัญ เพราะว่าโดยธรรมชาติแล้วการฟัง-พูดเป็นพื้นฐานสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์ ปัจจุบันผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ค่อยเน้นให้ผู้เรียนฝึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ผู้สอนควรเข้าใจว่าการฟังเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ หากการฟังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอก็ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้ฟังได้ ส่วนด้านการพูดนั้นเป็นวิธีการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึก ซึ่งมีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน

ปัญหาเรื่องการฝึกผู้เรียนให้มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ยังคงเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ฉะนั้นแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ผู้สอนจะต้องหาวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมมาใช้ ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถใน

ด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งมีอยู่หลายวิธี เช่น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ Keith Johnson การสอนภาษาแบบ Total Physical Response การสอนภาษาโดยใช้ Top Level Structure เป็นต้น นอกจากแนววิธีสอนที่ได้กล่าวแล้วนั้นผู้วิจัยเห็นว่ายังมีวิธีการสอนที่น่าสนใจซึ่งสามารถฝึกผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีได้แก่ วิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน (Genre-Based Approach)

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน ยึดหลักทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics Theory) ของ M.A.K. Halliday ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2536 : 25 - 30) การสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน ซึ่งเน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อเนื้อความ (Text) ตามอรรถลักษณะ (Genre) ซึ่งใช้ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก มีอยู่ 8 ประเภท คือ ประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount Genre) ประเภทการรายงาน (Report Genre) ประเภทการอธิบาย (Explanation Genre) ประเภทเรื่องเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น (Exposition Genre) ประเภทวิธีการ (Procedure Genre) ประเภทเล่าเรื่องหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) ประเภทการอภิปราย (Discussion Genre) และประเภทการสังเกต (Observation Genre) แนวการสอนนี้ยังเน้นความแวดล้อม ที่ทำให้เข้าใจเนื้อความได้อย่างชัดเจนเรียกว่า บริบทที่สำคัญได้แก่บริบทสถานการณ์ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องราว ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา และวิธีการใช้ภาษา เป็นต้น รวมทั้งบริบททางวัฒนธรรม แนวการสอนตามทฤษฎีนี้เป็นการใช้คำศัพท์เฉพาะในแต่ละสถานะของผู้สื่อความ เรียกว่า ทำเนียบภาษา (Register) การจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ ผู้สอนใช้เนื้อความแต่ละอรรถลักษณะ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทางภาษา ซึ่งเป็นตัวป้อนที่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน เพราะวิธีการสอนได้ครอบคลุมรูปแบบภาษาทั้งหมดเช่น เสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และความหมายซึ่งทำให้รับรู้เรื่องราวได้อย่างชัดเจน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีนี้ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่เรียนผู้เรียนจะทราบผลการฝึกความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษตลอดเวลา

จากความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งควรเน้นความสามารถในด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษ ที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน แต่การจัดการเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถและเจตคติของผู้เรียนในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานโดยใช้อรรถลักษณะประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ซึ่งเป็นอรรถลักษณะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากคนเราพบเห็นเหตุการณ์ต่างๆ อยู่เป็นประจำก็ย่อมต้องเล่าสู่กันฟัง และอรรถลักษณะประเภทแสดงความคิดเห็น เป็นอรรถลักษณะที่ต้องใช้เป็นประจำในการสนทนากัน ซึ่งต้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง
5. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ก่อนและหลังการทดลอง
6. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ทำให้ทราบผลการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานที่มีต่อความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทย์-คณิต โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ห้องเรียนรวมทั้งสิ้น 225 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทย์-คณิต โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 90 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากอีกครั้งเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่วิธีสอน ซึ่งศึกษา 2 วิธี คือ

1. การสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน
2. การสอนตามคู่มือครู

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
2. เจตคติในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาเฉพาะภาษาพูดที่ได้คัดเลือกให้มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษา ประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ และประเภทแสดงความคิดเห็น แต่ละเนื้อหามีความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษหลัก รหัส อ 0110 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533)

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ใช้กลุ่มละ 24 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 4 คาบต่อสัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน (Genre-Based Approach) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญเพื่อเป็นการให้รูปแบบที่ถูกต้องและจัดเนื้อหาตามอรรถลักษณะ 8 ประเภท ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนมี 3 ขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ขั้นให้รูปแบบ

1.1.1 ให้นักเรียนรู้จักอรรถลักษณะของเนื้อความ โดยฟังเรื่องราวและดูภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง

1.1.2 ให้นักเรียนตอบคำถามของผู้สอน ซึ่งเน้นการถามตามโครงสร้างการดำเนินเนื้อความของอรรถลักษณะในปริบท โดยเขียนสรุปข้อมูลจากคำตอบลงในแผนภูมิการดำเนินเนื้อความที่กำหนดให้

1.1.3 วิเคราะห์โครงสร้างการดำเนินเนื้อความและลักษณะของภาษา โดยให้นักเรียนพิจารณาโครงสร้างการดำเนินเนื้อความ เช่น บทนำ ลำดับเหตุการณ์ บทสรุป และบันทึกลักษณะของภาษาที่ใช้

1.2 ขั้นตอนการร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความ

1.2.1 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกเรื่องที่จะพูด กลุ่มละ 1 เรื่อง

1.2.2 อภิปรายร่วมกันภายในกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่จะพูด พร้อมทั้งร่าง แผนภูมิการดำเนินเนื้อความ

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มเสนอเรื่องโดยใช้แผนภูมิประกอบ และผู้ฟังร่วมกันประเมิน โดยกรอกแบบประเมิน

1.3 ขั้นสร้างเนื้อความโดยอิสระ

1.3.1 ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกเรื่องที่จะพูดคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งร่างแผนภูมิของเรื่อง

1.3.2 ให้นักเรียนแต่ละคนเสนอเรื่องโดยใช้แผนภูมิประกอบและผู้ฟังร่วมกันประเมินโดยกรอกแบบประเมิน

2. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง วิธีการสอนภาษาอังกฤษซึ่งดำเนินตามรูปแบบการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์. ม.ป.ป. : 14) ซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการสำหรับการสอนภาษานั้นใช้กระบวนการเรียนภาษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ขั้นเข้าใจ ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและถ้อยคำสำนวนต่างๆ ตลอดจนสัญลักษณ์ รูปภาพและเครื่องหมาย

2.2 ขั้นนำไปใช้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน จนสามารถนำไปใช้สื่อสารตามสถานการณ์ต่างๆ ได้

2.3 ขั้นวิเคราะห์ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามขั้นตอน และวิเคราะห์คำศัพท์ โครงสร้างประโยค และความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน

2.4 ขั้นสังเคราะห์ นำมวลความรู้ที่เรียนมาไปถ่ายทอดทางภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2.5 ขั้นประเมินค่า ผู้เรียนเกิดเจตคติต่อภาษาที่เรียน เห็นคุณค่าประโยชน์และโอกาสที่จะนำภาษานั้นไปใช้ศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

3. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ หมายถึงความสามารถในการฟังเรื่องราวได้อย่างเข้าใจ แล้วสามารถพูดโต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้ว

4. เจตคติในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษ หมายถึง ความคิดเห็นและความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อประโยชน์ แรงจูงใจ และกิจกรรม ในด้านการฟังพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนตามแบบวัดเจตคติตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา
2. เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ
3. เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. เอกสารเกี่ยวกับการฟัง
5. เอกสารเกี่ยวกับการพูด
6. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการพูด
7. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน
8. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา

1.1 การเรียนรู้ภาษา

โมว์ค (Crider. 1983 : 279; citing Moerk. 1979) อธิบายว่า เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาโดยการเลียนแบบพ่อแม่ในช่วงแรก

สไตน์เบิร์ก (Steinberg. 1993 : 25) อธิบายว่าเด็กๆ เรียนรู้ภาษาโดยการเลียนจากสิ่งที่เขาได้ยิน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 22) อธิบายว่าการเรียนรู้ภาษาของเด็กเริ่มจากการเลียนแบบในระยะแรกเพราะภาษามนุษย์ไม่ใช่ภาษาสัญญาณที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติภาษามนุษย์และสัตว์จะคล้ายกันเมื่อเป็นภาษาที่แสดงความรู้สึกเท่านั้น

สรุปได้ว่าการเรียนรู้ภาษานั้นเริ่มต้นโดยการเลียนแบบก่อน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เด็กเลียนแบบจึงต้องเป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงต้องให้รูปแบบที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน

1.2 สมองกับการเรียนรู้ภาษา

พลอตนิค (Plotnik. 1989 : 45-57) อธิบายว่าสมองแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ สมองส่วนหลัง สมองส่วนกลาง และสมองส่วนหน้า ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ซีกคือ ซีกซ้าย และซีกขวา สมองซีกซ้ายมีความสามารถพิเศษสำหรับงานที่ต้องวิเคราะห์ เช่นการอ่าน การเขียน การพูด และการแก้ปัญหาเลขคณิต สำหรับสมองซีกขวามีความสามารถเป็นอย่างดีสำหรับงานที่ต้องสังเคราะห์ เช่น การสร้างแบบ เป็นต้น

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 73-76, 88) อธิบายว่า สมองส่วนใหญ่เป็นสมองส่วนที่ควบคุม การเรียนรู้ การรับรู้ การคิด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชีก คือ ชีกซ้าย และชีกขวา โดยที่สมองชีกซ้ายเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์ การเรียนภาษาส่วนใหญ่มาจากการวิเคราะห์ ส่วนสมองชีกขวาเชี่ยวชาญด้านการสังเคราะห์ การเรียนศิลปะใช้การสังเคราะห์เป็นส่วนใหญ่

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ (2537 : 128 - 130) อธิบายสมองชีกซ้ายมีหน้าที่ในการคิดเชิงวิเคราะห์ คือ ศึกษาส่วนย่อยต่างๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นส่วนรวมทั้งหมดกระบวนการคิดของสมองชีกซ้ายจะเป็นไปทีละขั้นตามลำดับ ส่วนสมองชีกขวามีประสิทธิภาพสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลทางภาษา ในขณะที่สมองชีกซ้ายทำงานโดยการแยกแยะส่วนย่อยทีละส่วนอย่างมีระบบ สมองชีกขวาก็จะมีความเชี่ยวชาญในการมองภาพรวม คือส่วนย่อยต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อประกอบเป็นส่วนรวม ดังนั้นสมองส่วนนี้จึงมีหน้าที่ในการสร้างโครงร่างโดยตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ที่จะประกอบขึ้นเป็นโครงร่างนั้นๆ แม้ว่าหน้าที่ในการทำงานของสมองทั้ง 2 ชีกจะมีความแตกต่างกัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสมองแต่ละชีกจะแยกหน้าที่กันโดยสิ้นเชิงในการทำงานของสมองทั้ง 2 ชีก ถ้าทำงานส่งเสริมซึ่งกันและกันมนุษย์จะมีความยืดหยุ่น และมีพลังในการคิดสูง

สรุปได้ว่า สมองชีกซ้ายและสมองชีกขวามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาซึ่งต้องจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ ซึ่งเป็นการพัฒนาสมองทั้งสองชีก

2. เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ

แครชเชน (Krashen. 1995 : 27-39) อธิบายว่าการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นเกี่ยวข้องกับสมมติฐาน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. The Acquisition - Learning Hypothesis การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สอง มีอยู่ 2 แบบ ได้แก่

1.1 การรับรู้ภาษา (Language Acquisition) เป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สองจากการใช้ภาษาในการสื่อสารจริง วิธีการนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สองอย่างธรรมชาติ ผู้เรียนเรียนภาษาโดยไม่รู้ตัวว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษาแล้ว

1.2 การเรียนรู้ภาษา (Language Learning) เป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยผู้เรียนได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาอย่างรู้ตัว

2. The Natural Order Hypothesis การเรียนรู้โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาบางอย่างสามารถเรียนรู้ได้ก่อนโครงสร้างอื่นๆ

3. The Monitor Hypothesis การเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้น้อย เพราะการเรียนรู้กฎเกณฑ์เป็นการช่วยตรวจแก้ภาษาเท่านั้น การเรียนรู้ภาษา เพื่อการสื่อสารมุ่งความสนใจจะกล่าวอะไร มากกว่าจะกล่าวอย่างไร เราจะนำกฎเกณฑ์ของภาษามาใช้ เมื่อเรารู้ว่าเราจะกล่าวอย่างไรแล้วเท่านั้น เพื่อทำให้ภาษาของ เนื้อหาถูกต้องยิ่งขึ้น

4. The Input Hypothesis ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจ มาจากการฟังหรือการอ่านเป็นสำคัญ เมื่อเข้าใจข้อมูลแล้วก็จะมีความสามารถในการพูด หรือเขียนอย่างคล่องแคล่ว

5. The Affective Filter Hypothesis ปัจจัยเกี่ยวกับเจตคติ เช่น อายุมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สอง และมีความสำคัญโดยตรงกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531 : 15) อธิบายว่า การเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศนั้น เด็กไม่สามารถเรียนรู้ในทำนองเดียวกันกับภาษาแม่หรือภาษาแรกได้เป็นอย่างดี เพราะกระบวนการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กเป็นการรู้จักภาษาครั้งแรก และเป็นการเรียนรู้โดยธรรมชาติ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาใหม่จึงต้องให้มีความสมดุลกันระหว่างการเรียนรู้โดยธรรมชาติ และการเรียนรู้โดยสร้างสถานการณ์ให้เหมือนจริง แม้จะไม่ใช่ธรรมชาติมากนัก

อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 8) อธิบายว่า การเรียนรู้ภาษาแรกเกิดขึ้นโดยธรรมชาติกับเด็กทุกคน หากไม่มีความบกพร่องทางร่างกายและสมอง แต่การเรียนรู้ภาษาที่สองไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคนอย่างง่ายดายเหมือนกับภาษาแรก บางคนอาจจะประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สองมากกว่าคนอื่นๆ แม้จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ทั้งนี้เป็นเพราะมีปัจจัยหลายอย่างซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง เช่น อายุ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษาที่สอง ควรจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างธรรมชาติ โดยที่ผู้เรียนไม่รู้ตัวว่าได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษา

3. เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.1 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ออกซ์เฟิร์ด (Oxford. 1990 : 7) อธิบายว่าความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียน เป็นต้น

เลวิส (Lewis. 1994 : 4) อธิบายว่า การสื่อสารเป็นการแสดงความคิด ความรู้ หรือความรู้สึก

ฮีเบลส์ (Hybels. 1995 : 6) อธิบายว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการซึ่งมนุษย์ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิด และความรู้สึกซึ่งกันและกันโดยการพูด การเขียน และภาษาท่าทาง

วอลตัน (Walton. 1995 : 2) อธิบายว่า การสื่อสารเป็นการใช้ภาษาเขียน ภาษาพูด หรือภาษาท่าทาง ในการส่งข้อมูลหากข้อมูลที่ส่งออกไปนั้นมีผู้รับอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป เข้าใจ และมีการตอบสนองนั้นแสดงว่าการสื่อสารมีประสิทธิภาพ

ดุย ชุมสาย (2536 : 92) อธิบายว่า การสื่อสาร หมายถึง การรับรู้ความใดความหนึ่งร่วมกันระหว่างบุคคล 2 คน หรือระหว่างบุคคล 2 กลุ่ม หรือระหว่างบุคคลกับบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง

โฮมส์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537 : 108; อ้างอิงมาจาก Dell Hymes. n.d.) อธิบายว่า ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

วิรัช ลภิตนกุล (2538 : 158) อธิบายว่า การติดต่อสื่อสารคือ กระบวนการในการส่งผ่าน หรือสื่อความหมายระหว่างบุคคล

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539:17) อธิบายว่า การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการใช้ภาษาระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสารที่เป็นระบบระเบียบ และมีจุดมุ่งหมาย มีองค์ประกอบต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้การสื่อสารนั้นถูกต้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นๆ

สรุปได้ว่า การสื่อสารเป็นการแสดงความคิด ความรู้สึกหรือความรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างมีจุดมุ่งหมาย อาจจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษาท่าทางก็ได้ การจัดการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการสื่อสารอย่างแท้จริง

3.2 การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แคนเนล (Canale. 1990 : 6 – 11) อธิบายว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบดังนี้

1. ความสามารถด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ (Grammatical Competence) เป็นความสามารถเกี่ยวกับภาษาพูด ซึ่งประกอบด้วยลักษณะและกฎเกณฑ์ของภาษา เช่น การสร้างคำ การสร้างประโยค การออกเสียง และความหมาย เป็นต้น

2. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) เป็นความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสังคมนั้นๆ

3. ความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความ (Discourse Competence) เป็นความสามารถในการรวมรูปประโยคจากไวยากรณ์ และความหมายเพื่อใช้ในการพูด หรือการเขียนเรื่องในอรรถลักษณะต่างๆ

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) เป็นความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อสาร ทั้งภาษาพูดและไม่ใช้ภาษาพูดเพื่อไม่ให้การสื่อสารต้องล้มเหลว และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ออกซ์เฟิร์ด (Oxford. 1990 : 7) อธิบายว่า ความสามารถในการสื่อสารมีองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์หรือความถูกต้อง (Grammatical Competence or Accuracy) เป็นความสามารถของผู้ใช้ภาษาในการสื่อสาร เช่น คำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง เป็นต้น

2. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) เป็นความสามารถในการใช้และเข้าใจภาษาในบริบทของสังคมต่างๆ เช่น การชักชวน การขอโทษ เป็นต้น

3. ความสามารถด้านสัมพันธ์ข้อความ (Discourse Competence) เป็นความสามารถในการรวมความคิด โดยใช้ไวยากรณ์ และการเชื่อมโยงความหมายของภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง

4. ความสามารถด้านการใช้กลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) เป็นความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อสาร เช่น ท่าทาง หรือ การพูดต่างๆ เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ไม่รู้เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของความรู้เรื่องภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 35) อธิบายว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นด้านการออกแบบและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งต้องเอื้อต่อการสื่อความหมาย และการรับประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติใช้ภาษาของแต่ละบุคคล รูปแบบของหลักสูตร เนื้อหาของบทเรียน ชนิดของกิจกรรมในชั้นเรียน และการประเมินผลที่เหมาะสมจะทำให้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพมาก

ทิพวัลย์ มาแสง (2532 : 34) อธิบายว่า การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนอาจเรียนจากผู้เรียนด้วยกันเอง ฝึกจากเพื่อนร่วมชั้น หรือ ผู้สอน โดยผู้เรียนเลือกเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะแสดงความคิดเห็นเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในสถานการณ์ที่ต้องโต้ตอบกันจริงๆ การเรียนเน้นการใช้ภาษามากกว่าหลักการใช้ภาษา เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษามากกว่าความถูกต้องแม่นยำ ทักษะต่างๆ จะใช้ในลักษณะบูรณาการ การทำกิจกรรมจะเป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพูดคุยและสื่อความหมายมากขึ้น

สมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : 110 – 111) อธิบายว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารมีหลักสำคัญดังนี้

1. ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนรู้ความมุ่งหมายของการเรียน
2. ต้องสอนภาษาในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาซึ่งควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด
4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามากๆ
5. แนวการสอนเพื่อการสื่อสารนั้นให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว แต่ก็ไม่ได้ละเลยกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ การใช้ภาษาในการสื่อสารนั้นต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมนั้นๆ

3.3 การวัดและประเมินผลความสามารถในการสื่อสาร

แวลเล็ทท์ (สมิตรา อังวัฒนกุล. 2539 : 203; อ้างอิงมาจาก Valette. 1977 : 12) อธิบายว่า การทดสอบทางภาษาที่ดีที่สุด คือ การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์คล้ายชีวิตจริง การทดสอบความสามารถในการสื่อสาร ควรเน้นที่ความสามารถของผู้เรียนที่สื่อสารในสถานการณ์เฉพาะ การวัดความสามารถไม่ใช่ดูความถูกต้องเกี่ยวกับภาษา ควรดูความสามารถในการพูด เขียน หรือเข้าใจข้อความด้วย

ออลเลอร์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2539 : 203; อ้างอิงมาจาก Oller. 1976 : 151) อธิบายว่า ความสามารถทางภาษานั้นเป็นการรวมความสามารถของการปะทะสังสรรค์เข้าไว้ด้วยกัน ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถโดยส่วนรวม และต้องบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อปฏิบัติได้ในชีวิตจริง จึงไม่สามารถทดสอบเป็นส่วนย่อยๆ ได้

กาญจนา ปรามพาล (2532:85-87) อธิบายว่า แบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการสื่อสารควรมีลักษณะดังนี้

1. ภาษาที่นำมาทดสอบควรเป็นภาษาที่ใช้ในสภาพความเป็นจริงในการสื่อสาร คือ เป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้มีความเป็นธรรมชาติ สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. วัตถุประสงค์ในการวัดต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนและตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาของข้อสอบอาจนำมาจากการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน
3. ต้องคำนึงถึงความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียน การตัดสินความสามารถของผู้เข้าสอบ ควรพิจารณาเกณฑ์ที่กำหนดว่าบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องใด
4. รูปแบบการสื่อสารมีหลายลักษณะทั้งแบบมีการโต้ตอบและไม่โต้ตอบ ดังนั้นข้อสอบควรสอดคล้องกับรูปแบบของการสื่อสารด้วย
5. การทดสอบความสามารถในการสื่อความหมายจริงๆ ไม่ควรแยกใช้ภาษาออกจากสถานการณ์ แต่ในกรณีวัดไม่ได้ควรใช้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพเป็นจริงที่สุด
6. องค์ประกอบในการใช้ภาษาคือ เสียง ศัพท์ โครงสร้างการใช้ภาษาในสถานการณ์ และกลวิธีในการสื่อสาร การทดสอบไม่ควรแยกวัดแต่ละองค์ประกอบ และต้องศึกษา ถึงองค์ประกอบใดมีความสำคัญต่อการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารอาจให้น้ำหนักมากกว่าองค์ประกอบอื่น
7. ควรมีการประเมินผลหลายๆ แบบและประเมินต่อเนื่องนอกเหนือจากการทดสอบ ซึ่งเป็นการวัดเพียงช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 11) อธิบายว่าการประเมินผลการสอนเพื่อการสื่อสารควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1. ความสามารถทางภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบด้วยความสามารถด้านไวยากรณ์ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านใช้ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และด้านการใช้กลวิธีในการสื่อสาร
2. เนื้อหาที่ใช้สามารถนำมาจัดกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้และก่อให้เกิดการแสดงออกทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้
3. เป็นการทดสอบความสามารถทางการสื่อสารจริงๆ คือ การกระทำทุกอย่างที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาอย่างดีที่สุด

สรุปได้ว่า การประเมินความสามารถในการสื่อสารควรเน้นที่ความสามารถของเรียนในการใช้ภาษาในการสื่อสารจริงๆ และควรเน้นการประเมินอย่างต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน

4. เอกสารเกี่ยวข้องกับการฟัง

4.1 ความหมายของการฟัง

แกรนท์ (Grant. 1989 : 19) อธิบายว่า ความสำคัญของการฟัง ได้แก่

1. หากไม่มีการฟังอาจทำให้การสื่อสารล้มเหลวก็ได้
2. การฟังทำให้เรียนรู้ภาษาได้ง่ายขึ้น

บลอก (Block. 1993 : 108) อธิบายว่าการฟังเป็นกระบวนการเปลี่ยนภาษาพูดให้เกิดความหมายขึ้นภายในใจ

อันเดอร์วูด (Underwood. 1989 : 1) อธิบายว่า การฟัง เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความสนใจและความพยายามเพื่อให้ทราบความหมายของสิ่งที่ได้ยิน การฟังที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้ฟังต้องเข้าใจความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อเพราะความหมายของประโยคที่ผู้พูดพูดนั้นอาจมีความหมายหลายอย่าง ผู้ฟังต้องจำคำพูดและวิเคราะห์สิ่งอื่นๆ ที่ใช้เสนอข่าวสารนั้น

ยากัง (Yagang. 1993 : 16) อธิบายการฟัง หมายถึง ความสามารถที่จะบอกและเข้าใจได้ว่าผู้พูดพูดอะไรออกมา คนที่มีความสามารถในการฟัง คือ คนที่สามารถทำนายได้ว่าผู้พูดกำลังจะพูดอะไรต่อไป ถ้าที่จะเดาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้ สามารถนำความรู้ที่มีอยู่เดิมไปต่อความรู้ในเนื้อหาที่รับฟังใหม่ได้ จับประเด็นสำคัญแล้วมองข้ามสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เก็บใจความสำคัญไว้ในความทรงจำ ซึ่งอาจจดบันทึกเพื่อช่วยจำ นอกจากนี้ยังต้องรู้ซึ่งถึงการใช้คำเชื่อมต่างๆ เพื่อที่จะสามารถปะติดปะต่อเรื่องราวได้ทราบ ลักษณะการเน้นเสียงตามความนิยมของภาษาและสังคม รู้จักวินิจฉัยข้อมูลในขณะเดียวกันก็ต้องพิจารณาเจตคติและความสนใจของผู้พูดด้วย

เล็มเลช (Lemlech. 1994 : 262) อธิบายว่าการฟังมี 3 ระดับ ได้แก่

1. การตีความ (Auding) เป็นการฟังระดับสูง ผู้ฟังสามารถรับรู้สิ่งที่พูดและสามารถคิดวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่ฟังได้
2. การฟัง (Listening) เป็นการฟังระดับรองลงมาผู้ฟังสามารถบอกและจำแนกเสียงที่ได้ยิน
3. การได้ยิน (Hearing) เป็นการฟังระดับต่ำสุดผู้ฟังสามารถรับเสียงต่างๆ ได้

ริฟเวอร์ส (สุมิตรา อังวัฒนกุล. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก Rivers. 1980 : 16) อธิบายว่า การฟังภาษาต่างประเทศนั้น เกี่ยวกับการเข้าใจความหมายของสิ่งที่ฟังซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. ข้อมูลทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Information) หมายถึง เสียง คำ และการจัดเรียงคำพูดที่ผู้ฟังรับฟัง
2. บริบทด้านสถานการณ์ (Situational Context) หมายถึง สถานการณ์ในการพูดที่มีผลต่อการรับฟังของผู้ฟัง
3. ข่าวสารซึ่งเป็นที่เข้าใจ (Comprehended Message) หมายถึง ความสามารถเข้าใจข่าวสารของผู้ฟัง ซึ่งขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้พูดด้วย

สรุปได้ว่า การฟังจะมีประสิทธิภาพเมื่อผู้ฟังมีความตั้งใจและสนใจต่อการฟังแต่ละครั้ง เพราะว่าการฟังมีหลายระดับสำหรับการฟังภาษาต่างประเทศผู้ฟังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางภาษาศาสตร์ บริบทสถานการณ์ เป็นต้น

4.2 การพัฒนาการฟัง

วาลเลทท์ และดิสสิก (Valette and Disick. 1972 : 141–142) อธิบายว่า ความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical Skill) เป็นพฤติกรรมในระดับการรับรู้ ผู้ฟังแยกความแตกต่างระหว่างภาษาแม้กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยินโดยไม่ต้องเข้าใจความหมาย
2. ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่เคยได้ยินมาแล้ว ปฏิบัติตามคำสั่งที่คุ้นเคย จับคู่ประโยคหรือคำพูดที่ได้ยินกับรูปภาพได้ หรือเลือกประโยคภาษาที่หนึ่งที่มีความหมายเหมือนกับภาษาต่างประเทศได้
3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจประโยคที่แต่งใหม่โดยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว ตอบคำถามได้ เลือกคำหรือข้อความที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามหรือข้อความในประโยคได้ และส่งข้อความยาวๆ ได้
4. ระดับสื่อสาร (Communication) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจคำสั่ง คำแนะนำ และคำอธิบายเป็นภาษาต่างประเทศได้ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ใหม่โดยการคาดคะเนจากความรู้เดิม นอกจากนี้สามารถสื่อสารความกับเจ้าของภาษาได้ด้วยพฤติกรรมขั้นสูงสุด คือ สามารถแก้ไขคำพูดของเจ้าของภาษาจากบทละคร ภาพยนตร์ เป็นต้น
5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) เป็นการฟังที่สามารถวิเคราะห์ภาษาที่ได้ยินว่าเป็นภาษาของชนชั้นใด ใช้ในถิ่นใด รวมทั้งเข้าใจความหมายตรง และความหมายแฝง เข้าใจความแตกต่างของอารมณ์ และน้ำเสียงของผู้พูดได้

จอห์นสัน และมอร์โร (Johnson and Morrow. 1981 : 81) อธิบายว่า การฟังภาษาต่างประเทศจะพัฒนาได้ต้องใช้เวลานาน และต้องได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้องตาม ขั้นตอน และฝึกซ้ำในสิ่งเดียวกันเหมือนกับการฝึกฟังภาษาแรก นอกจากนี้ความเร็วในการฝึกฟังควรเป็นความเร็วปกติเพราะจะได้ชินกับการฟังในสถานการณ์จริง

โฮลกิน และโคกเคย์ (Hoskisson. 1987 : 73; citing Wolvin. 1979, Coakley. 1985) อธิบายว่าการฟังมีจุดประสงค์ 5 ประการได้แก่

1. เพื่อแยกเสียง
2. เพื่อเข้าใจเรื่อง
3. เพื่อแก้ไขปัญหา
4. เพื่อวิจารณ์
5. เพื่อเกิดความสนุกเพลิดเพลิน

แอนเดอร์สัน และลินช์ (Anderson and Lynch. 1988 : 47 – 60) อธิบายว่าการฟังต้องอาศัยการฝึกฝนจากการสอนที่วางขั้นตอนไว้เป็นอย่างดีซึ่งต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. ประเภทของตัวป้อน ได้แก่ ลักษณะภาษาที่รับฟัง ความยากง่ายของคำป้อนทางภาษา ขึ้นอยู่กับการจัดลำดับข้อมูลความคุ้นเคยกับหัวเรื่องที่ได้ฟัง และความชัดเจนของข้อมูลที่ให้ตลอดจนความซับซ้อนของเนื้อหา เป็นต้น

2. การสนับสนุนจากบริบทในการฟัง ความเข้าใจในการฟังขึ้นอยู่กับปริมาณของข้อมูลและเวลาที่ใช้ในการฟัง ถ้าผู้ฟังผ่านกิจกรรมการฟังที่เหมาะสมมาก่อน มีความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการฟังชัดเจน ทำให้การรับข้อมูลเป็นขั้นตอนมากขึ้น ผู้ฟังไม่ค่อยเน้นความจำมากเกินไป การใช้สื่อที่มองเห็นจะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจ หรือตีความสิ่งที่ฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้ฝึกการฟังได้ผลยิ่งขึ้น

3. ประเภทของกิจกรรม กิจกรรมที่ต่างกันทำให้ผู้ฟังได้รับสิ่งที่ฟังซับซ้อนต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงควรจัดให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

รูบิน (Rubin. 1990 : 51) อธิบายว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กนั้นเริ่มจากการฟังซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ภาษา หากผู้เรียนมีปัญหาในการฟังแล้ว อาจทำให้การเรียนรู้ภาษาล้มเหลวได้

โรสท์ (Rost. 1991 : 7 – 8) อธิบายว่า การพัฒนาความสามารถในการฟังมีหลักการได้แก่

1. ควรให้มีการปฏิสัมพันธ์
2. เน้นให้รู้ความหมาย เรียนรู้เนื้อหาสำคัญและใหม่ๆ ของภาษานั้นๆ
3. ให้ทำงานจากกิจกรรมที่สามารถเข้าใจได้
4. เน้นความถูกต้อง

นอกจากนี้ยังอธิบายว่า ผู้สอนสามารถช่วยพัฒนาการฟังของผู้เรียนได้ด้วยข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1. คุยกับผู้เรียนเป็นภาษาอังกฤษ
2. ใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน
3. แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักฟังภาษาอังกฤษจากสื่ออื่น
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระในการฟังภาษาอังกฤษนอกจากในชั่วโมงเรียนด้วยตนเอง

ไบร์น (สุมิตรา อังวัฒนกุล. ม.ป.ป. : 9–10; อ้างอิงมาจาก Byrne. 1988 : 15) อธิบายว่า ความสามารถในการฟังควรพัฒนาตามขั้นตอนเหล่านี้ได้แก่

1. ให้ผู้เรียนฟังตัวอย่างภาษาพูดแบบต่างๆ โดยให้ฟังสิ่งที่สนใจและสามารถเข้าใจได้ และให้ความเพลิดเพลิน
2. ให้ผู้เรียนฟังและเก็บข้อมูลเฉพาะ เช่น ใจความหลัก ความคิด เป็นต้น

3. ให้ผู้ฟังทำกิจกรรม เช่น การอภิปราย เขียนเรื่องจากการฟัง
 4. ให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในขณะที่ฟังด้วย
- พอลส์ตัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537 : 159 – 160; อ้างอิงมาจาก Paulston and others. 1976 : 131 – 132) อธิบายการฝึกทักษะการฟังมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และให้ผู้เรียนรู้จักมุ่งหมายของการฝึก
2. ให้ผู้เรียนฟังข้อความที่เตรียมไว้ ข้อความควรใช้อัตราปกติ
3. ให้ผู้เรียนทำงานที่มอบหมายหลังจากการฟัง
4. ให้คำติชมงานที่ทำ

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531 :74) อธิบายว่าการพัฒนาการฟัง ผู้สอนต้องพิจารณาตั้งแต่ การเลือกเนื้อหาหรือการสร้างบทเรียนที่ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ภาษาที่ใช้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนต้องมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาได้มากที่สุด ผู้สอนต้องนำวัสดุทัศนูปกรณ์ต่างๆ เข้ามาช่วยเสริมเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เพตตี (มยุรี อนันตมงคล. 2536 : 45; อ้างอิงมาจาก เพตตี และเจนเซน. 1980 : 181) อธิบายว่า การฟังไม่ได้หมายถึงเพียงแค่มิเสียงมากกระทบหูเท่านั้น ดังนั้น การฟังมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การได้ยินเสียง
2. การเข้าใจ
3. การประเมิน
4. การมีปฏิกิริยาโต้ตอบ

สรุปได้ว่า ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการฟังสามารถคัดเลือกกิจกรรมที่มีจุดประสงค์ชัดเจน เนื้อหาที่ใช้สอนเหมาะสมกับนักเรียน รวมทั้งมีสื่อเพื่อช่วยเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจดียิ่งขึ้น

4.3 การประเมินผลการฟัง

ฮับบาร์ด (Hubbard. 1983 : 263 – 265) จำแนกการทดสอบการฟังภาษาอังกฤษออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1. การทดสอบการฟังที่แท้จริง (Pure Listening Test) เป็นการทดสอบการฟังและการจำแนกเสียงของคำที่ได้ยิน เช่น

- 1.1 การทดสอบจำแนกเสียงโดยใช้การเทียบเสียง
- 1.2 การทดสอบจำแนกเสียงโดยวัดการฟังเสียงเน้นหนัก (Stress) ในคำและประโยค
- 1.3 การทดสอบการฟังระดับเสียงสูงต่ำในประโยค

2. การทดสอบความเข้าใจในการฟัง (Listening Comprehension Test) เป็นการทดสอบความเข้าใจในสิ่งที่ฟัง เช่น ฟังเสียงแล้วตอบคำถาม เป็นต้น

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531 : 116 – 122) ให้ตัวอย่างแบบทดสอบเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการฟัง เป็นแบบทดสอบชนิดเขียนตามคำบอก โดยแยกออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนในการเตรียม ประกอบด้วย

1.1 เลือกข้อความและลำดับขั้นตอนในการเตรียมทำแบบทดสอบ กำหนดจุดมุ่งหมายของการทดสอบ

1.2 เลือกชนิดของแบบทดสอบให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการทดสอบ

1.3 กำหนดเนื้อหาต่างๆ ที่จะออกข้อสอบ

1.4 กำหนดเวลาที่ใช้ในการทดสอบ การตรวจให้คะแนน และการกำหนดวิธีแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

2. ขั้นตอนในการดำเนินการสอบการเขียนตามคำบอกแบบมาตรฐาน

2.1 ผู้สอนอ่านข้อความทั้งหมดด้วยความเร็วปกติ ผู้สอบตั้งใจฟังและพยายามทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในข้อความนั้นให้มากที่สุด

2.2 ผู้สอนอ่านข้อความครั้งที่ 2 ซึ่งการอ่านครั้งนี้ผู้สอนจะอ่านวลี หรือประโยคซ้ำๆ และมีการหยุดพักเป็นช่วงๆ จะมีการแบ่งวรรคตอน ผู้สอนก็จะอ่านออกเสียงด้วย ในขั้นนี้ผู้สอบจะฟังแล้ว เขียนประโยคหรือวลีที่ได้ยิน

2.3 ผู้สอนอ่านข้อความทั้งหมดด้วยความเร็วปกติอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผู้สอบได้ตรวจทานสิ่งที่เขียนไว้ และเติมส่วนที่ขาดตกบกพร่องให้สมบูรณ์

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 130 – 135) อธิบายว่า การทดสอบการฟังสามารถวัดได้ทั้งที่เป็นหน่วยความหมายย่อย และความเข้าใจสารโดยรวม ที่อาศัยโครงสร้างความรู้ของผู้เรียน การทดสอบการฟัง อาจวัดโดยบทฟัง และมีตัวเลือกคำตอบแล้วให้ผู้ฟังเลือกคำตอบ หรืออาจเป็นการฟัง แล้วเขียนคำตอบ หรือพูดตอบ เป็นคำ วลีและข้อความ

การทดสอบการฟังอาจเป็นไปตามระดับทักษะของ Valette และ Disick ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับได้แก่ ระดับกลไก ระดับความจำ ระดับถ่ายโอน ระดับสื่อสาร และระดับวิพากษ์วิจารณ์

นอกจากนี้ อัจฉรา วงศ์โสธร เสนอว่า เกณฑ์การประเมินทักษะฟังควรเป็นไปตามรูปแบบการฟัง เช่นถ้าเป็นการฟังแบบตัวต่อตัวในการสนทนา ควรใช้เกณฑ์ที่กำหนดความสามารถในการจับใจความ การตีความการ สัมพันธ์เกี่ยวกับกิริยาอาการ สีนัยท่าทางของผู้พูด วัตถุประสงค์ของการพูด บริบทของการพูด สัมพันธภาพระหว่างผู้พูดและผู้ฟังสถานภาพของผู้พูด ลีลาภาษาที่ใช้ ถ้าเป็นการฟังที่ไม่ใช่แบบตัวต่อตัวเช่น การฟังวิทยุ โทรทัศน์ การบรรยาย ฯลฯ ก็ควรเพิ่มเกณฑ์การกำหนดความสามารถในการระบุประเภทของเนื้อความของการพูดว่าเป็นโวหารใด มีหน้าที่ภาษาและความสัมพันธ์ของเนื้อความทางด้านภาษาและความสัมพันธ์ของเนื้อความทางด้านประสบการณ์ของผู้พูดและผู้ฟังอย่างไร นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินอาจเป็นไปตามเนื้อหาว่าเป็นภาษาทั่วไป หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจเช่นการฟังการบรรยายทางสาขาวิชาการ หรือการฟังด้านวิชาชีพ

สรุปได้ว่า การทดสอบการฟังนั้นมีวิธีการทดสอบได้หลายวิธีซึ่งอาจทดสอบการฟังเสียง หรือ ความเข้าใจในการฟัง แบบทดสอบที่จะใช้ทดสอบนั้นมีหลายชนิด และมีเกณฑ์การประเมิน ที่ตรงรูปแบบของการฟัง

5. เอกสารเกี่ยวกับการพูด

5.1 ความหมายของการพูด

แวลเล็ท (Valette. 1977 : 120) อธิบายความสามารถในการพูดไว้ว่าการพูดไม่ได้ เป็นแต่เพียงการออกเสียงคำ และการออกเสียงสูงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่การพูดเป็นการทำให้ ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่เราพูดออกไป และการพูดจะต้องมีการเลือกใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับ ความนิยมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

เซียร์ล (Searle. 1978 : 39 – 53) อธิบายว่า ถ้อยคำมีความหมาย 2 ประการ คือ

1. ความหมายของข้อความที่พูด (Propositional Meaning) เป็นความหมายโดยตรง ตามตัวอักษร เช่น ผู้พูดกล่าวว่า I am thirsty. ความหมายของข้อความที่พูดคือ ฉันกระหายน้ำ ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้โดยตรง หรือ I don't want to go to the cinema. ข้อความที่ผู้พูดกล่าว ปฏิเสธการไปดูหนังในสถานการณ์ที่สนทนากัน ซึ่งสามารถเข้าใจได้โดยตรงเช่นกัน

2. ความหมายที่แสดงเจตนาของผู้พูด (Illocutionary Meaning) จะมีความหมายที่ ลึกกว่าความหมายแรก ซึ่งผู้พูดต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้ฟัง เช่นกล่าวว่า I am thirsty. ผู้พูดมี เจตนาสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจความต้องการ ซึ่งอาจจะเป็นความหมายในลักษณะของการบ่นว่า กระหายน้ำ หรืออาจเป็นการขอร้องให้ผู้ฟังเข้าใจว่ากำลังต้องการดื่มน้ำ การตีความหมายในข้อนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้น และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ฟังในการตีความหมาย

ทซิทโซปูลู (Tsitsopoulou. 1992 : 56) อธิบายว่าการพูดไม่ใช่เพียงแต่ออกเสียง จากการฝึกตามโครงสร้างประโยคได้เท่านั้นแต่ต้องได้ความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งสามารถ แสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสมด้วย

สวานิต ยมาภัย (2535 : 1) อธิบายว่า การพูดหมายถึง การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงรวมทั้ง กิริยาอาการอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามจรรยาบรรณ ประเพณีของสังคมเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และเกิดการตอบสนอง

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : 167) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้น ทักษะการพูดเป็น ทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมฟังผู้อื่นได้เข้าใจ อย่างไรก็ตาม ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และต้องเกิดจากการฝึกฝน

สรุปได้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ข่าวสาร โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง หรือกิริยาอาการ โดยต้องมีความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรม ผู้พูดจะต้องใช้กลวิธีในการพูดที่ทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 การพัฒนาการพูด

แฮร์ริส (Harris. 1974 : 81 – 82) อธิบายว่า จุดมุ่งหมายหลักในการเรียนหรือฝึกทักษะการพูดภาษาที่สอง โดยทั่วไปมุ่งหวังเพียงให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ สามารถพูดเกี่ยวกับชีวิตประจำวันด้วยอัตรา ความเร็ว ความถูกต้อง และความคล่องแคล่วที่จะไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกอึดอัดหรือเบื่อหน่าย

ฟินอคคิโอโร และบรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit. 1987 : 140) อธิบายว่า การพูดเป็นทักษะที่ซับซ้อนมากกว่าการฟัง โดยต้องรู้เกี่ยวกับ เสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ วัฒนธรรม และผู้พูดต้อง

1. คิดเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการแสดงออก
2. เปลี่ยนตำแหน่งของลิ้น ริมฝีปาก เพื่อให้ได้เสียงที่ต้องการ
3. ระวังเกี่ยวกับการใช้ภาษา เช่น ไวยากรณ์ คำศัพท์ เป็นต้น
4. เปลี่ยนแปลงการใช้ ทำเนียบภาษา
5. เปลี่ยนแปลงความคิดที่เกิดการตอบสนองจากผู้อื่น

ออลเลอร์ (Oller. 1979 : 320 – 326) อธิบายถึงองค์ประกอบของภาษาพูดไว้ 5 ด้านได้แก่

1. สำเนียง (Accent)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. ศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
5. ความสามารถเข้าใจคำพูดของผู้อื่น (Comprehension)

แครชเชน (Krashen. 1995 : 75 – 76) อธิบายว่า ผู้เรียนจะออกเสียงภาษาที่เรียนได้ เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษานั้นๆ โดยได้รับปัจจัยป้อนที่มีความหมายสามารถเข้าใจได้ และผู้เรียนต้องเรียนรู้ภาษาโดยปราศจากการบังคับ

บาร์ทซ์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล. ม.ป.ป. : 17 – 18; อ้างอิงมาจาก Bartz. 1979 : 18 – 22) อธิบายว่า การพูดเป็นทักษะที่ซับซ้อนและประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการได้แก่

1. ความคล่องแคล่ว
2. ความสามารถให้ผู้ฟังเข้าใจ
3. ปริมาณของข้อมูลที่สื่อสารได้

4. คุณภาพของข้อมูลที่สามารถนำมาสื่อสารได้

5. ความพยายามในการสื่อสาร

ไบรน์ (สุมิตร อังวัฒนกุล. ม.ป.ป. : 18 – 19; อ้างอิงมาจาก Byrne. 1987 : 22–99) ได้แบ่งขั้นตอนในการสอน การพูด ไว้ 3 ขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นการให้ความรู้ ครูเป็นผู้เลือกเนื้อหาการสอน ผู้เรียนมีหน้าที่ฟัง และทำความเข้าใจ
2. ขั้นการฝึกฝน ครูแจกงานให้ผู้เรียนทุกคนได้ฝึกฝนการพูดให้มากที่สุด
3. ขั้นการใช้ภาษาตามความต้องการ ครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำหรือให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียน นำความรู้ ความเข้าใจมาใช้ในการสื่อความอย่างเสรี เป็นการพิสูจน์ว่าผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาใช้ในการสถานการณ์ต่างๆ ได้หรือไม่

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 77) อธิบายว่า สิ่งสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดนั้น ควรพูดในสิ่งที่ผู้เรียนได้ฟังมาก่อน การฝึกพูดหลังจากได้ประสบการณ์ในการฟังมากพอจะทำให้ผู้เรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดตามอย่าง หรือพูดอย่างอิสระ และควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเป็นภาษาต่างประเทศผู้สอนมีหน้าที่ในการช่วยพัฒนาการพูด 2 ประการ คือ เป็นผู้ตัดสิน แก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษา และเป็นผู้ช่วยสนับสนุน ทบทวนการพูดของผู้เรียน

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 54 – 55) อธิบายว่า สิ่งที่คุณสอนจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง-พูด มีดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในด้านการออกเสียง การเลือกความหมายและกฎไวยากรณ์ของภาษาและสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้สถานการณ์จริง กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะทางภาษาและมีทักษะทางการสื่อสาร
2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการก่อนบทสนทนาที่เป็นทางการ และควรเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน โดยสามารถชี้ให้เห็นเกณฑ์การพูดได้ คือ รู้จักว่าบทสนทนานี้ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร

3. บรรยากาศในการสอนทักษะฟัง-พูด ควรเป็นบรรยากาศที่ไม่เครียดผู้เรียนมีความสบายใจและไม่กระตือรือร้นที่จะพูด

สรุปได้ว่า การพัฒนาการพูดเป็นสิ่งสำคัญผู้สอนต้องมีขั้นตอนในการสอนที่เอื้อต่อผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการพูด ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยสนับสนุน และแก้ไขข้อบกพร่อง เท่านั้น

5.3 การประเมินผลการพูด

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 79 – 80) อธิบายว่า การพูดมีรูปแบบที่สามารถทดสอบได้ 3 ประเภทได้แก่

1. การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียว เช่นการกล่าวรายงาน การอธิบาย การเล่าเรื่อง การให้คำแนะนำในการทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การกล่าวแสดงความคิดเห็นหรือการกล่าววิพากษ์วิจารณ์

เทคนิควิธีการวัดความสามารถทางการพูดประเภทนี้มักเป็นวิธียึดสอบแบบตรง เพราะผู้พูดได้แสดงทักษะพูดจริงในเนื้อหาที่ได้เตรียมมา

2. การสัมภาษณ์หรือการสนทนาซึ่งมักเป็นการพูดระหว่างบุคคล 2 คน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ที่ดำเนินการสอบเป็นผู้ถามคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงทักษะพูดของตน การสนทนามักเริ่มต้นด้วยการทักทายเพื่อให้ผู้เรียนคลายความเครียดหรือความหวั่นวิตกที่เกิดขึ้น และช่วยให้คุ้นกับสถานการณ์ของการสอบได้ดีขึ้น ต่อจากนั้นจะเป็นการเข้าสู่เรื่องที่มุ่งทดสอบซึ่งอาจเป็นเรื่องทั่วไปตามบทบาทสมมุติที่กำหนดให้ผู้เรียนเช่นการถามทิศทาง การจองบัตรชมการแสดงดนตรี การสั่งอาหารในภัตตาคาร ฯลฯ หรือเป็นการพูดออกความคิดเห็นเรื่องการเมือง การศึกษา เหตุการณ์ปัจจุบัน การพูดเกี่ยวกับแผนการณ์ในอนาคตของตนเองเช่นการศึกษาต่อ การทำงาน ฯลฯ

3. การอภิปรายหรือการโต้วาทีซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่มโดยมีกรรมการให้คะแนนเป็นผู้ให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล แต่เนื่องจากการพูดเป็นกลุ่มแบบนี้มีการพูดของผู้อื่นเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการพูดของแต่ละคน

นอกจากนี้ยังอธิบายว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่อาศัยทั้งทิวาจา ความขัดถ้อย ขัดคำ น้ำเสียง ประกอบกับการใช้ภาษา การประเมินความสามารถในการใช้ทักษะพูดจึงควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ ได้แก่

1. การออกเสียงว่าชัดเจนหรือไม่เพียงใด การลงเสียงหนักเบา การใช้เสียงขึ้นลง การเว้นจังหวะในการพูด

2. ท่วงที สีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดหรือไม่ และผู้พูดสามารถใช้อย่างได้ผลหรือไม่

3. ศัพท์สำนวนที่ใช้ว่าเหมาะสมและได้ความหมายหรือไม่

4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ว่าถูกต้องหรือไม่

5. ใจความสำคัญของการพูด

6. รายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล

7. การสรุปประเด็นหรือการขมวดท้ายคำพูด

8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังที่พูดด้วยโดยใช้ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาที่เหมาะสม

อลเลอร์ (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2538 : 209 – 212; อ้างอิงมาจาก Oller. 1979 : 321 – 323) อธิบายเกี่ยวกับวิธีการให้คะแนนการพูดไว้ดังต่อไปนี้

แบบทดสอบการพูดโดยการสอบสัมภาษณ์ เทคนิควิธีที่นิยมใช้กันเป็นของ FSI (Foreign Service Institute) ซึ่งใช้ผู้สัมภาษณ์ 2 คนต่อผู้เข้าสอบ 1 คน มีการอัดเทปการสัมภาษณ์ไว้ และใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที การสนทนากำหนดความเป็นธรรมชาติ และการพูดในเรื่องที่สามารถใช้จัดลำดับความสามารถได้ ไม่ใช่เป็น "เรื่องอะไรก็ได้" ผู้สัมภาษณ์และผู้ให้คะแนนเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมด้านนี้ทำให้การให้คะแนนมีความเชื่อถือได้สูง

การให้คะแนนความสามารถในการพูดใช้เกณฑ์ 5 ระดับดังนี้

ระดับ 1 สามารถใช้ภาษาได้ในวงจำกัดสำหรับมารยาทในการเดินทางสามารถถามและตอบคำถาม ในเรื่องที่รู้จักคุ้นเคยดีจากประสบการณ์ทางการใช้ภาษาที่จำกัด และเข้าใจคำถามและข้อความที่ง่ายๆ ได้

ระดับ 2 สามารถใช้ภาษาตามความจำเป็นทางสังคมและการทำงานได้อย่างจำกัด สามารถสนทนา ได้อย่างมั่นใจแต่ไม่คล่องนักในสถานการณ์ทางสังคมทั่วๆ ไปเช่นการแนะนำพูดคุย เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน การงาน ครอบครัว ประวัติตนเอง ฯลฯ อย่างเป็นกันเองได้

ระดับ 3 สามารถใช้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องเพียงพอที่จะเข้าร่วมสนทนาได้ทั้งอย่างเป็นทางการและอย่างไม่เป็นทางการในเกือบทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมและอาชีพการงาน สามารถพูดคุยในเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษหรือเรื่องที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะได้ อย่างคล่องพอประมาณ มีความเข้าใจในเรื่องที่ฟังค่อนข้างสมบูรณ์ถ้าเป็นการพูดในอัตราความเร็วปกติ มีวงศัพท์ที่ใช้กว้าง พอจนแทบไม่ต้องหยุดคิดหาคำมาพูด สำเนียงแปร่งมาก แต่การใช้ไวยากรณ์ดีผู้ฟังที่เป็นเจ้าของภาษาแทบจะไม่มีปัญหาในการฟังที่เกิดจากการใช้ภาษาผิด

ระดับ 4 สามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องในการพูดทุกระดับที่มักจะเกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีพการงานมีความเข้าใจและสามารถเข้าร่วมในการสนทนาที่เป็นเรื่องที่ผู้พูดมีประสบการณ์อย่างคล่องมากและมีการใช้คำศัพท์ที่แม่นยำถูกต้องได้ความหมายตามประสงค์ มีน้อยครั้งมากที่ถูกทักท้วงว่าเป็นเจ้าของภาษา สามารถโต้ตอบได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์แม้ว่าจะไม่คุ้นเคยก็ตาม แทบไม่มีการออกเสียงและการใช้ไวยากรณ์ผิดๆ เลย สามารถแปล ตีความจากข้อความทั่วๆ ไปที่ไม่เป็นทางการจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่งได้

ระดับ 5 สามารถพูดได้ดีเหมือนกับเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาดี พูดได้ชัดและคล่องในทุกเรื่องทุกระดับเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาดีเข้าใจอย่างเต็มที่ในทุกด้านของการพูด รวมถึงวงศัพท์และสำนวนที่ใช้ ความสามารถใช้ภาษาพูดและพาดพิงถึงประเด็นทางวัฒนธรรมได้

นอกจากเกณฑ์ที่มีการให้คะแนนแบบรวมข้างต้นแล้ว FSI แล้วยังใช้เกณฑ์การให้คะแนนการพูดแยกประเภทความสามารถ เพื่อเป็นการเสริมการให้คะแนนแบบรวมที่มีการให้น้ำหนักคะแนนต่างกันดังนี้

การออกเสียง

1. มีการออกเสียงที่ฟังไม่เข้าใจบ่อยครั้ง
2. ออกเสียงผิดมากและฟังไม่เข้าใจ ต้องให้พูดซ้ำ
3. ใช้เสียงแปร่ง ทำให้ต้องตั้งใจฟัง และการออกเสียงผิดๆ ทำให้เข้าใจผิดเป็นบางครั้ง
4. ใช้เสียงแปร่งในบางที่และออกเสียงผิดในบางครั้งแต่ยังฟังได้เข้าใจ
5. ไม่มีการออกเสียงผิดที่ฟังได้ชัด แต่อาจฟังออกว่าเป็นคนต่างชาติพูด
6. ออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษาทุกอย่าง ไม่มีร่องรอยว่าเป็นคนต่างชาติเลย

ไวยากรณ์

1. ใช้ไวยากรณ์ผิดทั้งหมด ยกเว้นแต่ที่เป็นสำนวนที่ท่องจำไว้บ่อยครั้ง
2. มีที่ผิดอย่างสม่ำเสมอถึงความสามารถน้อยมากในการใช้รูปประโยคที่ถูกต้อง ทำให้สื่อสารไม่ได้บ่อยครั้ง
3. มีที่ผิดบ่อยครั้ง บ่งถึงความไม่สามารถใช้รูปประโยคที่สำคัญได้ และทำให้ผู้ฟังเกิดความรำคาญและความไม่เข้าใจเป็นบางครั้ง
4. มีที่ผิดในบางครั้ง บ่งถึงความไม่สามารถใช้รูปประโยคบางประโยคได้ แต่ไม่ถึงกับทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ
5. มีที่ผิดน้อย และไม่ล้มเหลวในการสื่อสารเพราะใช้ไวยากรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งผิด
6. มีที่ผิดไม่เกิน 2 แห่งในระหว่างการสัมภาษณ์

คำศัพท์

1. ใช้ศัพท์ผิดๆ แม้แต่ในการสนทนาเรื่องพื้นๆ ทัวไป
2. วงศัพท์ที่ใช้จำกัดอยู่แต่การพูดเรื่องส่วนตัวพื้นฐาน และความจำเป็นในการดำรงชีพ (เช่น เรื่องเวลา อาหาร การไปไหนมาไหน ครอบครัว ฯลฯ)
3. บางครั้งมีการใช้ศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ความจำกัดของคำศัพท์ทำให้พูดคุยเรื่องการทำงาน อาชีพ และเรื่องสังคมทั่วๆ ไปไม่ได้
4. รู้ศัพท์ทางด้านการงานอาชีพอย่างเพียงพอที่จะพูดคุยเรื่องที่ตนสนใจเป็นพิเศษได้ ความรู้ศัพท์ทั่วๆ ไป ช่วยให้สามารถพูดคุยเรื่องทั่วไปได้แต่ยังมีการพูดซ้ำและวกวน
5. รู้คำศัพท์ทางด้านการงานและวิชาชีพกว้างและแม่นยำ รู้ศัพท์ทั่วไปเพียงพอที่จะแก้ปัญหาด้านปฏิบัติที่ซับซ้อนได้และใช้ภาษาในสถานการณ์ทางสังคมต่างๆ ได้
6. เห็นได้ชัดว่ามีวงศัพท์ที่กว้างและแม่นยำเหมือนกับเจ้าของภาษาที่ได้รับการศึกษาดี

ความคล่องในการพูด

1. พูดตะกุกตะกักและไม่ปะติดปะต่อกันจนทำให้พูดคุยกันไม่รู้เรื่องแทบทั้งหมด
2. พูดซ้ำมากและติดตะกุกตะกักยกเว้นประโยคสั้นๆ หรือประโยคที่ใช้บ่อยและท่องจำไว้
3. พูดซ้ำและไม่คล่องบ่อยๆ บางประโยคก็พูดได้ไม่จบ
4. พูดซ้ำไม่คล่องในบางครั้ง ยังต้องพูดซ้ำใหม่และติดขัดเรื่องการใช้ศัพท์
5. พูดได้คล่อง แต่ยังติดเรื่องความเร็วและความราบเรียบในการพูด
6. พูดทุกเรื่องทั้งเรื่องการทำงานและเรื่องทั่วไปได้คล่อง และราบเรียบเหมือนเจ้าของภาษา

ความเข้าใจ

1. ฟังการสนทนาเรื่องสั้นๆ ได้เข้าใจน้อยเกินไป
2. เข้าใจแต่เพียงการพูดซ้ำๆ และเป็นเรื่องสั้นๆ ด้านสังคมและท่องเที่ยวที่ทุกคนรู้แล้ว
ยังต้องให้ผู้พูดด้วยพูดซ้ำและเรียบเรียงความให้ฟังอีกครั้งบ่อยๆ หรือให้ผู้พูดด้วยปรับภาษาที่
ใช้ให้ง่ายลงบ่อยครั้ง
3. เข้าใจเรื่องง่ายๆ ที่เกี่ยวกับตนเองโดยตรง ต้องพูดซ้ำๆ หรือซ้ำในบางครั้ง
4. เข้าใจภาษาที่ผู้มีการศึกษาใช้และด้วยความเร็วปกติ และเป็นการพูดตัวต่อตัวได้
ค่อนข้างดีแต่ผู้พูดด้วยยังต้องพูดซ้ำและเรียบเรียงความใหม่ให้
5. เข้าใจภาษาพูดอย่างปกติของผู้ที่มีการศึกษาใช้ในทุกเรื่อง ยกเว้นสำนวนภาษาพูด
ภาษาที่มีที่ใช้บ่อยหรือการพูดที่เร็วมากและออกเสียงไม่ชัด
6. เข้าใจภาษาพูดทุกอย่างทั้งที่เป็นการใช้ภาษาแบบทางการ สำนวนภาษาพูดเหมือน
กับเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาดี

FSI ได้จัดทำตารางการให้คะแนนที่มีการตรวจตามเกณฑ์เฉพาะด้านจากข้างต้นที่
สามารถแปลงเป็นระดับความสามารถ 5 ระดับที่ระบุความสามารถรวมได้ ดังนี้

ตารางกำหนดน้ำหนักคะแนนองค์ประกอบของการพูดของ FSI

ตารางกำหนดน้ำหนักคะแนน							
ระดับความสามารถ	1	2	3	4	5	6	
การออกเสียง	0	1	2	2	3	4	
ไวยากรณ์	6	12	18	24	30	36	
คำศัพท์	4	8	12	16	20	24	
ความคล่องในการพูด	2	4	6	8	10	12	
ความเข้าใจ	4	8	12	15	19	23	
						รวมคะแนน	

คะแนนรวม (ที่ได้จากตารางกำหนดน้ำหนักคะแนน)	ระดับ FSI
16-25	0+
26-32	1
33-42	1+
43-52	2
53-62	2+
63-72	3
73-82	3+
83-92	4
93-99	4+

สรุปได้ว่า การทดสอบการพูดมีวิธีการทดสอบหลายวิธีแต่ที่นิยมใช้ได้แก่ วิธีของ FSI ซึ่งมีการวัดความสามารถในการพูดในหลายๆ ด้าน เช่น การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ ความคล่องในการพูด ความเข้าใจเป็นต้น และมีการให้คะแนนที่แน่นอน

6. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการพูด

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการพูด

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1988 : 15) อธิบายว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งจะมีประสิทธิภาพได้นั้นเกิดจากการรับสาร ดังนั้นผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาทั้งการฟังและการพูดไปพร้อมๆ กัน

รูบิน (Rubin. 1990 : 52) อธิบายว่า เด็กๆ เรียนรู้ภาษาจากคำพูดของคนรอบๆ ตัว และเรียนรู้กฎการใช้คำที่เข้าใจได้ และสร้างคำพูด ดังนั้นการฟังเป็นทักษะที่สัมพันธ์กับการพัฒนาการพูด

ดืออาซ-ริโค (Diaz-Rico. 1995 : 91; citing Morley. 1991-A) อธิบายว่า การฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารนั้นผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยเลียนแบบ กระทำซ้ำ หรือ จำรูปแบบที่ได้ยิน ดังนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรแยกการฟังออกจากการพูด

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 83-84) สรุปการพัฒนาทักษะการฟัง และการพูด ดังนี้ คือ การเริ่มให้ปัจจัยป้อนทางภาษาซึ่งเป็นที่เข้าใจให้แก่ผู้เรียน เป็นสิ่งแรกในการฝึกทักษะการฟังของผู้เรียน ซึ่งอาจเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ วัย และความต้องการของผู้เรียน ในการฝึกการฟังต้องใช้เวลาพอสมควรจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจมากพอและพร้อมที่จะพูดในระยะต่อมาในการฝึกพูดอาจจะทำเป็นขั้นตอนจากง่ายไปยาก คือ จากการฝึกพูดรูปแบบประโยคง่ายๆ การซักถาม หรือการตอบคำถามง่ายๆ โดยการชี้แนะจากผู้สอน จากผู้เรียนหรือจากทัศนูปกรณ์ต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจขึ้น การจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์จากการฟังเสียง ศัพท์ และรูปประโยคพื้นฐานจากกิจกรรมการฟังควรจัดให้ต่อเนื่องกับกิจกรรมการพูด เพราะผู้เรียนจะใช้ประสบการณ์จากการฟังมาใช้พูดหลังจากการฟังมานานพอแล้ว

สรุปได้ว่าผู้เรียนต้องมีประสบการณ์ฟังซึ่งใช้เวลาในการฝึกฝนแล้วก็จะสามารถพูดได้ อาจจะด้วยการเลียนแบบ ทำซ้ำๆ หรือจำจากสิ่งที่ฟัง หากการฟังและการพูดมีประสิทธิภาพแล้ว การสื่อสารก็จะประสบความสำเร็จ

6.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการฟังและการพูด

นิตยา เจริญสิทธิ์ (2531 : 94-97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดและการสอนตามคู่มือครู" ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนทักษะการฟัง-พูด โดยใช้โครงสร้าง

ระดับยอดจำนวน 7 แผน แล้วนำไปใช้สอบกับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคงทองวิทยา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ส่วนกลุ่มควบคุมมีจำนวน 30 คน มาจากโรงเรียนเดียวกันใช้วิธีสอนตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการทำวิจัย พบว่านักเรียนที่ครูใช้วิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ใช้วิธีสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จุฑารัตน์ ธาณี (2534 : 88) ได้ศึกษาเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้วยวิธีสอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมุติกับการสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษแบบ Oral - Test จำนวน 10 ข้อ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่สอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมุติ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะฟัง-พูดแตกต่างกับกลุ่มควบคุมที่สอนคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ชูเกียรติ จารัตน์ (2535 : 66) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติโดยใช้การดูและวิธีสอนตามคู่มือครูปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติโดยใช้การดู มีความสามารถด้านการฟัง-พูดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

สุชาติ หล่อนกลาง (2536 : 89) ได้ศึกษาถึงความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติโดยใช้การดูและวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติโดยใช้การดู มีความสามารถด้านการฟัง-พูดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อัญชนา ราศรี (2538 : 89) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนธาตุพนม อำเภธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่ได้รับการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารของคิธ จอห์นสัน และวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนได้รับการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารของคิธ จอห์นสัน และการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมของคิธ จอห์นสัน มีความสามารถทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวสูงกว่านักเรียนที่สอนตามคู่มือครู

เอสโคลา (Escola. 1980 : 1985-A - 1986-A) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่มีต่อพัฒนาการของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสอบ (Modern Language Association-Co-operative Foreign Language Test) โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชาวเยอรมันระดับ 2 และระดับ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาในมลรัฐแมรี่แลนด์ จำนวน 2 กลุ่มละ 30 คน และ 31 คน โดยกลุ่มทดลอง

ได้รับการฝึกทักษะการฟัง-พูดจากกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเดิม โดยทั้ง 2 กลุ่มมีครูคนเดียวกัน แบบเรียนและหลักสูตรอย่างเดียวกัน ใช้เวลาทดลอง 4 ภาคเรียน ผลปรากฏว่า ความสามารถของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งทางด้านการฟังและการพูด แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารจะช่วยให้ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีพัฒนาการด้านทักษะการฟังและการพูดมากขึ้น

แซงเลอร์ (Zuengler. 1993 : 403 – 432) ได้ทดลองส่งเสริมกิจกรรมการสนทนาภาษาอังกฤษที่มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสันประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาชายวิชาเอกเดียวกัน ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ 22 คน กับนักศึกษาชายที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ 23 คน รวม 45 คน โดยให้ทั้ง 45 คน ฟังบทสนทนาซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิชาเอกของตนเอง ใช้หูฟังในห้องปฏิบัติการพร้อมกัน 1 บท แล้วให้คนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ จับคู่กับคนที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ 15 คู่ ส่วนอีก 15 คนที่เหลือ เป็นผู้สังเกตการณ์จากนั้นให้นักเรียน 15 คู่เดิม ฟังบทสนทนาที่ 2 ด้วยกัน ในขณะที่ฟังบทสนทนาให้ทุกคนมีโอกาสพูดคุยกันให้มากที่สุด มีการหยุดเทปเพื่อทำความเข้าใจเป็นระยะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงปฏิกิริยาตอบสนองว่า เข้าใจหรือไม่เข้าใจด้วยท่าทาง หรือนำเสียงจนผู้พูดและผู้ฟังสามารถสื่อสารเข้าใจตรงกัน ผู้สอนจะใช้คำถามเพื่อให้คู่สนทนาได้มีโอกาสพูดคุยถึงสิ่งอื่นๆ ที่ขยายออกไปจากการฟังบทสนทนา หลังการเรียนปรากฏว่าผู้เรียนมีการปะทะสังสรรค์กันเป็นอย่างดี และสามารถใช้อังกฤษในการสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว และผู้สังเกตการณ์ก็สามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน เมื่อผู้ทดลองได้นำไปทดลองกับกลุ่มนักศึกษาหญิง และกลุ่มสหศึกษาก็ได้ผลดีเช่นเดียวกัน

แมคโดนัลด์, ยูเล และเพาเวอร์ส (Macdonald, Yule and Powers. 1994 : 75 – 100) ได้เปรียบเทียบการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหลุยเซียนา ประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 23 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม A จำนวน 6 คน ใช้กิจกรรมฟัง-พูดแบบเดิม มีครูเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน

กลุ่ม B จำนวน 6 คน ให้ฟังเทปด้วยตนเองในห้องปฏิบัติการภาษา

กลุ่ม C จำนวน 6 คน ใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่ม D จำนวน 5 คน เป็นกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารซึ่งใช้การสอนและเทคนิคต่างๆ ผสมกัน

ประเมินผลการสอนโดยให้ผู้ฟังพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ฟังการออกเสียงของนักศึกษาทุกกลุ่ม พบว่า ผู้เรียนในกลุ่ม A B และ C ไม่มีความแตกต่างกันในด้านการออกเสียงและการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในขณะที่ผู้เรียนในกลุ่ม D มีการออกเสียงและทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดีมาก ข้อสรุป คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอน เทคนิคการสอน และสื่อการสอนอย่างหลากหลาย

สรุปได้ว่า การฟังและการพูดจะต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กันเนื่องจากว่า ผู้เรียนจะพูดได้ ดินนั้นต้องมีประสบการณ์ในการฟังอย่างเพียงพอ การฟังและการพูดสามารถฝึกฝนได้โดยใช้วิธีการ ฝึกซึ่งมีหลายวิธีซึ่งจะทำให้การฟังและการพูดของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ

7. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน

7.1 ทฤษฎีและหลักการ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 24 – 27) อธิบายว่าการสอนภาษาตามแนวทฤษฎี การสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) ซึ่งยึดบทเรียนหรือกิจกรรมนำเป็น หลักซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรม นำนั้นต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง และเหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยป้อน เพื่อให้เป็นรูปแบบของ ภาษาที่เหมาะสมด้วย และยึดหลักการจากแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ได้รับการพัฒนามาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ Jim Martin, Joan Rothery, Frances Christie, Brian Gray และ Mary Macken (Martin and Rothery. 1980:1981,1989) แนวทฤษฎีนี้จะยึด หลักการเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบของ M.A.K Halliday ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทาง ภาษาศาสตร์ระดับโลก และเป็นที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปในกลุ่มของนักภาษา และผู้สอน ภาษาในสมัยปัจจุบัน ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าวจะเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อ เนื้อ ความจากบริบทภาษาในกาลและเทศะที่ใช้กันในสังคมหรือชุมชน ซึ่งย่อมจะมีสถานการณ์แวดล้อม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่างๆ ในสังคมหรือ ชุมชนนั้นๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน จะอิงหลักการสำคัญของ แนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ ดังจะแยกกล่าวตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ในสังคมหรือชุมชนหนึ่งๆ ย่อมมีภาษาเพื่อใช้ในการสื่อความหมายในการสื่อสาร ระหว่างบุคคลต่างๆ รูปของภาษาอันได้แก่ เสียง ระเบียบไวยากรณ์ คำ ซึ่งอาจเป็นคำพูด ตัว อักษรหรือสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสาร ย่อมจะผิดแผกแตกต่างกันไปด้วยแล้วแต่ สภาพแวดล้อมของสถานการณ์ต่างๆ วัฒนธรรม สังคม และธรรมชาติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนา รูปแบบภาษานั้นๆ ให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับกันในสังคมหรือชุมชน ยกตัวอย่าง เช่น ภาษาไทย มีรูปพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ในการกำหนดเสียงแตกต่างจากภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาจีน และ ภาษาอังกฤษ ระเบียบไวยากรณ์ก็แตกต่างกัน การเรียงคำ ประโยคก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น ภาษาไทย ใช้คำศัพท์วางไว้หลังคำนาม แต่ภาษาอังกฤษ คำคุณศัพท์จะวางไว้หน้านาม เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารูปของภาษาที่ใช้ในแต่ละสังคมหรือชุมชนจะแตกต่างกันในแต่ละภาษาทุกมุมโลก แต่เป้าหมายของการสื่อสารที่จะใช้ภาษานั้นๆ จะเหมือนกัน นั่นคือ ความเข้าใจเนื้อความ (Text) ที่ต้องการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนหรือแม้แต่การใช้ภาษาใบ้ หรือภาษากาย "ความหมาย" ของภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการใช้ภาษา การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่างๆ ในสังคมจะประสบความสำเร็จได้ ก็ด้วยความเข้าใจความหมายในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการเข้าใจเนื้อความของเรื่องในการสื่อสาร จึงนับว่าเป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ในชุมชน หรือสังคมที่พึงตระหนัก เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ในสังคมจากการติดต่อสื่อสาร

2. ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context)

ความเข้าใจความหมายของภาษาในการติดต่อสื่อสาร ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทภาษาหรือความแวดล้อมในสถานการณ์และวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในกาลและเทศะต่างๆ กัน การเข้าใจเนื้อความจากการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน บริบทภาษา ย่อมจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก เพราะบริบทภาษาจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เนื้อความเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม "ความหมาย" ของภาษาจึงจะชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร ยกตัวอย่าง เช่น

ประโยคภาษาไทยที่ว่า โก๋ "ซัน" เวลาเช้า และเขา "ซัน" นี้อดให้แน่น คำว่า "ซัน" ทั้งสองประโยคมีรูปภาษาคือ เสียงตัวอักษรและสระแบบเดียวกันทุกประการ แต่ "ความหมาย" ของคำว่า "ซัน" ในสองประโยคนี้ไม่เหมือนกันเลย "ซัน" ในประโยคแรกนั้น หมายถึง อาการส่งเสียงของโก๋ในเวลาเช้า ส่วน "ซัน" ในประโยคที่สองนั้น หมายถึง อาการที่หมუნเพื่อทำให้แน่น หรือในประโยคภาษาอังกฤษที่ว่า She is a kind person. และประโยค What kind of tree is that? คำว่า kind ทั้งสองประโยคมีรูปแบบคือเสียงตัวอักษรและสระเหมือนกันทุกประการ แต่ความหมายของคำว่า kind ในสองประโยคนี้ไม่เหมือนกันเลย kind ในประโยคแรก มีความหมายว่าใจดี มีเมตตา แต่ kind ในประโยคที่สอง มีความหมายว่า ประเภทหรือชนิด

ดังนั้นเนื้อความของภาษาอาจมีความสำคัญ 2 ประเด็น คือ

- 1) เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อความ หมายถึง เนื้อความจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้นว่าหมายถึงสิ่งใด
- 2) เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา หมายถึง เนื้อความจะทำให้เข้าใจได้ว่าควรใช้ภาษาอย่างไร เพื่อให้การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้ในแต่ละชนิดของลักษณะการพูดหรือการเขียน

ลักษณะของบริบทภาษาที่มีบทบาทในการทำให้เนื้อความสำคัญ และได้ความหมายที่ชัดเจนคือ บริบทภาษาของสถานการณ์ต่างๆ (Context of Situation) และบริบทของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง (Context of Culture) บริบทภาษาของสถานการณ์ต่างๆ เป็นบริบทภาษา

ที่สำคัญมาก เพราะจะเป็นสื่อเนื้อความของสังคมหรือชุมชนให้เห็นลักษณะของการใช้ภาษาอย่างจริงจังในสภาพแวดล้อม กาลและเทศะบริบทภาษาของสถานการณ์ต่างๆ จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบของภาษา 3 ประการ ซึ่งจะมีอิทธิพลทำให้ความหมายของภาษาเปลี่ยนแปลงไปได้ดังนี้

1) เรื่องราว (Field) หมายถึง เนื้อหาของสิ่งที่เรากำลังพูดหรือข้อความที่อ่าน หรือเขียนเพื่อการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเราถือว่าเป็นข้อความต่อเนื่อง โดยอาจเป็นไปได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เรื่องราวในข้อความต่อเนื่องนี้ จะบอกว่าอะไรกำลังเกิดขึ้น เช่น เรากำลังพูดถึงกีฬา จะเป็นเรื่องราวที่เรากำลังสื่อเนื้อความนั้น

2) ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (Tenor) หมายถึง การใช้ภาษาระหว่างผู้ใช้ภาษาในข้อความต่อเนื่องเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้การใช้ภาษา เช่นการเลือกใช้คำ การวางโครงสร้างประโยค การใช้เสียง ฯลฯ แตกต่างกันไปได้ในแต่ละเหตุการณ์ เช่น ผู้ที่กำลังรายงานเกี่ยวกับกีฬา เป็นผู้รายงานข่าววิทยุ ภาษาที่ใช้ของผู้รายงานข่าวจะมีลักษณะเป็นการรายงาน ไม่มีการใช้คำสรรพนาม หรือคำนามเฉพาะเจาะจงกับผู้ใดผู้หนึ่ง จะพูดกล่าวโดยทั่วๆ ไป ความสัมพันธ์ของคนรายงานข่าวกับผู้ฟังจะเป็นการกำหนดการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าว หากผู้พูด 2 คน ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกันพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องกีฬา แสดงความเห็นเกี่ยวกับกีฬาที่แข่งขันกันมา ผู้พูดนั้นก็จะใช้ลักษณะภาษาอีกแบบหนึ่ง แตกต่างจากการรายงานข่าวของผู้รายงานข่าวกับผู้ฟัง การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษาระหว่าง 2 คนพูดคุยกันนั้น ย่อมจะใช้ภาษาที่แตกต่างกันได้ แม้จะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตาม

3) วิธีในการใช้ภาษา (Mode) หมายถึง วิธีการสื่อความหมายของภาษา ภาษาที่ใช้ในบริบทต่างๆ จะมีวิธีการสื่อความหมายได้หลายอย่าง เช่น เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือใช้ภาษาภาพจากการ์ตูน เป็นต้น

ตัวอย่าง การรายงานเรื่องการแข่งขันฟุตบอลของนักข่าวที่เสนอต่อผู้ฟัง ใช้ภาษาพูดไม่ใช่ภาษาเขียน แต่ถ้านักข่าวรายงานให้ผู้อ่าน เช่น ลงข่าวหนังสือพิมพ์ ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาเขียน ซึ่งย่อมจะมีลักษณะภาษาในการใช้ภาษาต่างกันทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง ในบริบทของสถานการณ์ภาษานั้น มีอิทธิพลทำให้การใช้ภาษาแตกต่างกันไปในลักษณะต่างๆ ทั้งสิ้น ซึ่งจะทำให้เนื้อความในแต่ละบริบทนั้นแตกต่างกันไปด้วยตามกาลและเทศะ ของการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม

บริบททางวัฒนธรรม (Context of Culture) ในแต่ละสถานการณ์ที่เราใช้ภาษานั้นย่อมเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ซึ่งย่อมจะแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมที่ยอมรับกันในแต่ละสังคมหรือชุมชนนั้นๆ เนื้อความในบริบททางวัฒนธรรมย่อมแตกต่างกันไปด้วยในแต่ละสังคมหรือชุมชน ยกตัวอย่างเช่น ในภาษาไทยที่ใช้กันในภาคอีสาน คำว่า "ภูต้าว" เมื่อเราอาบน้ำคนอีสานจะพูดว่า "ภูต้าวโคล" หรือในภาษาอังกฤษ "First Floor" หมายถึงชั้นที่ 1 ของตึก แต่ในสหรัฐหมายถึง ชั้นใต้ดิน (Basement) เป็นต้น เมื่อเราเข้าใจความหมายที่แท้จริงของการใช้ภาษานั้นก็ย่อมจะชัดเจนขึ้น

3. ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)

เมื่อปริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ "เนื้อความ" ของสารที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจและมีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของปริบทภาษาก็มีอิทธิพลที่จะทำให้ลักษณะของการใช้ภาษาต่างกัน ปริบทภาษาในแต่ละสถานการณ์หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไปด้วย เช่น เมื่อพูดถึงพระเจ้าแผ่นดิน ทำเนียบภาษาที่ใช้เฉพาะ อันได้แก่ คำราชาศัพท์ ก็จำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม เมื่อกล่าวถึงพระภิกษุทำเนียบภาษาที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์ก็จำเป็นต้องนำมาใช้ ทำเนียบภาษาจึงเกิดขึ้นควบคู่กันไปกับปริบททางภาษาที่แตกต่างกันไปตามกาลและเทศะตามเรื่องราวที่กล่าวถึง ตามความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาและตามลักษณะวิธีการใช้ภาษาเพื่อการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน เป็นต้น ทำเนียบภาษาจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะของปริบทภาษาที่ใช้

4. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้อง ตามลักษณะของปริบทภาษาต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมต่างๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความของภาษาในบริบทนั้นได้อย่างถูกต้อง จึงจะนับได้ว่าผู้เรียนรู้ภาษาได้อย่างมีความหมาย

ลักษณะของปริบทภาษาและเนื้อความต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรูปแบบที่ถูกต้องจากการเรียน แบบการฝึกหัด ภายใต้การควบคุมของผู้สอน และจากการหาประสบการณ์ ฟัง พูด อ่านและเขียนด้วยตนเอง จากตัวอย่างรูปแบบภาษาที่เคยเรียนไป แบบหรือชนิดของภาษา หรืออรรถลักษณะนั้น นักภาษาศาสตร์การศึกษาใช้คำจากภาษาฝรั่งเศสว่า "Genre" ซึ่งหมายถึงแบบหรือชนิดของเนื้อความต่างๆ ในแต่ละปริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตายตัวในการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ในการใช้ภาษา ซึ่งนักวางหลักสูตรผู้สอนและผู้เรียนภาษาจำเป็นต้องยึดเป็นหลักในการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถนำอรรถลักษณะของเนื้อความต่างๆ มาใช้ในรูปแบบของกิจกรรมในการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกฝนและใช้ภาษาอย่างอิสระของตนเองในที่สุด

7.2 อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2534 : 25 – 27) อธิบายว่า อรรถลักษณะของภาษาจะมีเป้าหมายในตัวเองชัดเจน ที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (หากเป็นภาษาพูด) และผู้อ่าน (หากเป็นภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังหรือได้อ่านชัดเจนแน่นอนขึ้นว่า ผู้พูดหรือผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไปหรือเฉพาะเจาะจงจะเป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือเป็นความเห็นกลางๆ โดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อความต่างๆ จะทำให้การฟังหรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่อง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับ

เนื้อความที่อ่านจะทำได้ง่ายขึ้น เพราะคนฟังหรือคนอ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอน และชัดเจน นอกจากนี้แล้วการลำดับความคิดตามเนื้อความจะเป็นไปได้ง่ายขึ้นด้วย หากผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจอรรถลักษณะต่างๆ ของเนื้อความนั้น เพราะในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความที่แน่นอนเป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มเนื้อความในปริบทจนกระทั่งจบลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละอรรถลักษณะจะมีการลำดับเนื้อความแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน การใช้ภาษาในแต่ละอรรถลักษณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งทำเนียบภาษา จะเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะในแต่ละเนื้อความของปริบทหนึ่งๆ ด้วย เช่น การเขียนเรื่องที่มีอรรถลักษณะเป็นการรายงานเพื่อให้ความรู้ ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษากลางๆ ไม่ใช่คำสรรพนามเฉพาะเจาะจง เช่น จะไม่ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทน เป็นต้น ระเบียบไวยากรณ์ต่างๆ ที่จะต้องสัมพันธ์กันในการวางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้ไวยากรณ์มีระบบและเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่น การใช้คำสันธาน การใช้คำบุพบท และการใช้คำวิเศษณ์ต่างๆ

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อรรถลักษณะของภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูด และภาษาเขียนมีหลายชนิด ดังจะยกตัวอย่างอรรถลักษณะที่สำคัญที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในการสื่อความดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount Genre)
2. การรายงาน (Report Genre)
3. การอธิบาย (Explanation Genre)
4. การแสดงความคิดเห็น (Exposition Genre)
5. วิธีการ (Procedure Genre)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre)
7. การอภิปราย (Discussion Genre)
8. การสังเกต (Observation Genre)

อรรถลักษณะดังกล่าว โดยทั่วไปจะมีรายละเอียดของโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ เพื่อการสื่อความหมายของภาษาและลักษณะของภาษานั้น

1. **เรื่องเล่าจากประสบการณ์** เป็นเรื่องที่เขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา และจากประสบการณ์ของผู้เขียน

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) เริ่มด้วยบทนำ
- 2) มีลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
- 3) มีบทสรุป

ลักษณะของภาษา

- 1) มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาและลำดับของเหตุการณ์
- 2) อ้างถึงบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง

- 3) เป็นเรื่องเล่า ซึ่งจะเป็นเรื่องในอดีต
- 4) มีคำเชื่อม เพื่อบอกลำดับการเกิดของเหตุการณ์ก่อนหลังและให้ใจความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เช่น แล้ว ดังนั้น จากนั้น ต่อจากนั้น ก่อนที่จะหลังจาก ฯลฯ
- 5) ตอนท้ายของเรื่องจะบอกค่านิยมหรือความเห็นส่วนตัว

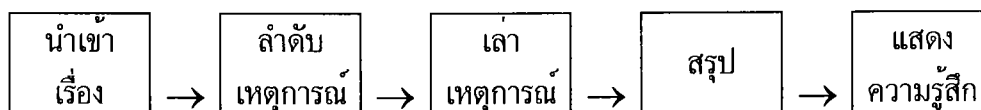
ตัวอย่างของเรื่องเล่าจากประสบการณ์

One of My Best Teacher is TV

When I came to this country, I didn't speak any English. I took classes and studied, but it wasn't enough. I wanted to learn faster. I began to watch TV for two hours every day : a half-hour of news, a half-hour to comedy program, and a one-hour interview show where people asked and answered a lot of questions. I didn't understand anything at first. But my listening comprehension slowly got better. Now I think of TV as one of my best "teacher".

(จากหนังสือ Interaction I for Reading Skill)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

2. **การรายงาน** เป็นการเขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

1) จะมีบทนำ โดยกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไปๆ ซึ่งอาจจะให้คำจำกัดความหรือนิยามทั่วไปของเรื่อง

2) บอกรายละเอียดของเรื่องนั้นๆ เช่น ประเภท ลักษณะ ทำที่ หรือลักษณะของพฤติกรรม คุณค่าที่มีต่อมนุษย์ ฯลฯ

ลักษณะของภาษา

1) ใช้คำหรือภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง

2) มีคำกริยาแสดงอาการ การกระทำ การแสดง ความเป็นเจ้าของ เช่น เป็น อยู่ คือ ฯลฯ

3) อาจมีหัวข้อกล่าวนำเป็นเรื่องๆ

4) มักเป็นประโยคบอกเล่า

ตัวอย่างการรายงาน

Water is hydrogen and oxygen. It boils at one hundred degrees celsius (100 C) and it freezes at zero degrees celsius (0 C)

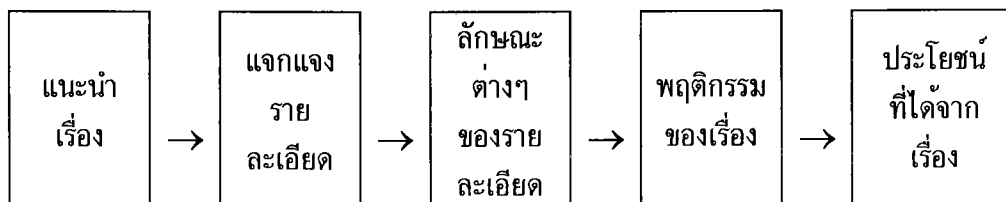
Without water, trees could be no life on earth. On other planet is there as much of it as on our own. Seventy-one per cent of the surface of the planet is water and more than seventy per cent of our bodies is water.

The oceans and the rivers of the world contain most of the water. The five oceans and the many seas together have 97.2 per cent. The Pacific Ocean alone is larger than all the land in the world. And on the land there are lakes. Many of them are larger than countries the size of Belgium. There are also huge rivers, thirty of them more than two thousand kilometres long.

The great areas of ice in the world, such as Antarctica, contain another 2.15 per cent of the world's water; the rest is in rocks and underground.

(จากหนังสือ Between the Lines)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

3. **การอธิบาย** เป็นการเขียนเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการของการเกิดจากปรากฏการณ์ต่างๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ และผลว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และเหตุใดจึงเกิดขึ้น

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) บอกหลักการ สาเหตุและผล บอกลักษณะของเหตุการณ์นั้นๆ
- 2) มีบทสรุปจากหลักการ

ลักษณะของภาษา

- 1) เป็นประโยคบอกเล่า
- 2) ใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง
- 3) มีคำสันธานเชื่อมประโยค เพื่อบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน
- 4) ใช้คำวิเศษณ์ เพื่อการขยายความของการกระทำให้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างการอธิบาย

How Roads are built

There are several steps in building good roads. First the highway department must find and clear the right-of-way. The other includes removing buildings or cutting trees which are in the way.

Second, the land is rough graded. This helps prepare the land to conform to the plans for the highway.

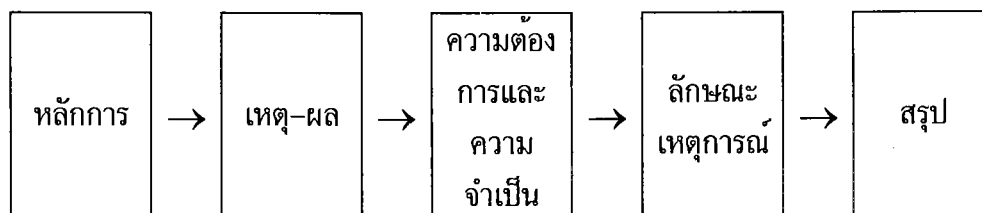
Third, dirt is located and hauled in to form the foundation for the roadway. Sometimes this dirt can be dug up from the land nearby. During this period, all of the drainage culverts are also cut along the roadside.

Fourth, the roadbed is finely graded and packed in preparation for paving.

The fifth and last step is to pave the highway. This includes applying blacktop and rolling it hard so that it can carry the weight of even the heaviest truck without being damaged.

(จากหนังสือ Interaction I for Writing Skill)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

4. **การแสดงความคิดเห็น** เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดของตนเองหรือของผู้อื่นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนหรือแสดงความคิดเห็น (เช่น เขียนแสดงให้เห็นถึงประโยชน์หรือความสำคัญ)
- 2) มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุและผลที่เสนอในแต่ละความคิด
- 3) มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตน เพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจและน่าเชื่อถือ

ลักษณะของภาษา

- 1) มีข้อความหรือเนื้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง
- 2) มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความในแต่ละความคิด
- 3) ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง
- 4) มีคำแสดงเจตคติ

ตัวอย่างเรื่องการแสดงความคิดเห็น

My Maid, the Computer

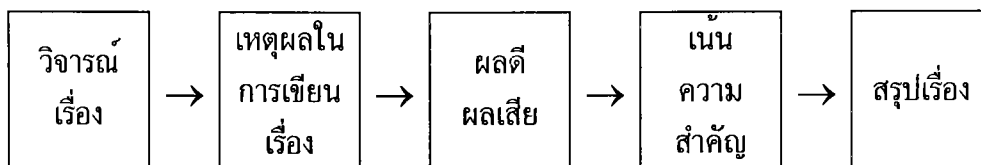
In the future, computers will help at home. There are lots of things they can do well. For example, if you want to turn on the oven, you won't need to walk all the way to the kitchen. Just tell the computer, and the computer will do it. The computer can also answer the door for you. The computer might say, "Will you wait a minute, please? someone will be here right away."

Or if you aren't at home, just call your home. The computer will answer the phone. Then tell the computer what you want to do. The computer can start cooking for you or turn up the heat or turn on the lights.

And if there is trouble at home, the computer can call you! Is your dinner burning? Did the heat go off? Did the kids come home from school early? Is there too much noise? You'll find out right away. And when you tell the computer to do something, the computer can't say. "Sorry, I'm busy"

(จากหนังสือ A New Beginning. An ESL Reader)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

5. **วิธีการ** เป็นการเขียนแนะนำการปฏิบัติ ซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) ต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่แน่นอน
- 2) ให้รายละเอียดของวัสดุ อุปกรณ์ที่ต้องใช้
- 3) เรียงลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ

ลักษณะของภาษา

- 1) เป็นประโยคคำสั่ง
- 2) ใช้คำกริยาที่บ่งบอกการปฏิบัติ
- 3) ใช้ภาษาเป็นกลางๆ ไม่เฉพาะเจาะจงไม่อ้างอิงตัวบุคคล
- 4) ใช้คำนาม

ตัวอย่างวิธีการ

How to Make a Macaroni Necklace

You will Need :

- some colourful macaroni
- a piece of yarn (long enough to make a necklace)
- transparent tape

Procedure :

1. Wrap a piece of yarn at one end with transparent tape.
2. Tie a piece of macaroni at the other end.
3. String the macaroni.
4. Untie the piece of macaroni.
5. Tie the yarn ends together.

(จากหนังสือ Encyclopedia for children)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

6. **เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ** เป็นการเขียนเรื่องเล่าจินตนาการส่วนมากจะเป็นเรื่องนิทานหรือนิยาย

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) มีการนำเรื่อง กล่าวความเป็นไปของเรื่อง บ่งบอกตัวบุคคล สถานที่ หรือเวลา
- 2) มีลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง
- 3) แสดงปมปัญหาของเรื่อง
- 4) แสดงความคลี่คลายของเรื่อง หรือการแก้ปมปัญหา
- 5) อาจให้คติพจน์ หรือข้อเตือนใจท้ายเรื่อง

ลักษณะของภาษา

- 1) เป็นเรื่องเล่าในอดีตหรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว
- 2) ใช้บุพบทบ่งบอกเวลา สถานที่
- 3) ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึงหรืออ้างอิงบุคคลหรือสิ่งของอื่นๆ
- 4) อาจมีการซ้ำ ย้ำเรื่อง
- 5) ใช้คำสันธานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องและบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผล

ความคล้อยตาม และความขัดแย้ง ฯลฯ

ตัวอย่างเรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ

The Promise

Long ago, in a distant land beside the sea, people often spotted mermaids. The mermaids had fantastic treasures. Sometimes the mermaids would swim to shore. They would spread their treasures around them on the sand. If anyone came near, however, they would jump back in the sea.

One day, two little girls walking on a beach spied a mermaid. To their surprise, she did not swim away when she saw them. Instead, she smiled and called them over. She gave each a bundle of treasure. "Do not open them until you get home," She warned. The girls promised not to. Then off they went, happy and excited.

One girl soon grew impatient. When she was out of sight of the mermaid. She decided to open her gift. To her disappointment, she found only ashes and dust.

The other girl kept her promise. She did not look inside until she got home. In her bundle she found gold, silver, and sparkling jewels. Her family was delighted, and they never forgot their good fortune.

(จากหนังสือ Student's Test Materials.)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

7. **การอภิปราย** เป็นการเขียนเพื่อแสดงถึงเหตุผล และความจำเป็นชี้ให้ข้อดี ข้อเสีย เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) เริ่มบทนำด้วยการให้หลักการหรือความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน
- 2) กล่าวถึงข้อขัดแย้ง หรือสนับสนุนโดยมีการอ้างอิงแสดงผล
- 3) ตอนท้ายกล่าวเสนอเชิงสรุปว่า ควรทำหรือสนับสนุนอย่างไร โดยย้ำหลักการหรือความสำคัญของเรื่องเช่นเดียวกับในบทนำ

ลักษณะของภาษา

- 1) มีข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องของตนเองและผู้อื่น
- 2) ใช้ประโยคบอกเล่า
- 3) มีข้อความสนับสนุนหรืออ้างอิงหรือให้เหตุผล
- 4) ใช้คำเชื่อม เช่น คำสันธาน คำบุพบท คำวิเศษณ์ เพื่อแสดงความขัดแย้ง คล้อยตามหรือเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน

ตัวอย่างการอภิปราย

Mind Travel

If you would like to learn the most interesting, the most fun, and the most fascinating activity in the world, try daydreaming, the lazy person's sport. You can visit distant lands, win games, and meet interesting people, all in the comfort of your own home. You don't need any special equipment daydreaming. With just a good imagination, you are ready to beginning. It's easy learning. It is best to do it with closed eyes, but I have had many successful daydreams in crowded classrooms with my eyes wide open. Daydream is also fun while you are walking, riding the bus, or listening to boring stories. Group daydream is enjoyable, too. One person can begin a story and the others can add to it. If you start tomorrow, you will have years of excitement ahead of you.

(จากหนังสือ Interaction I for Writing Skill)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

8. **การสังเกต** เป็นการเขียนเพื่อให้ความเห็นและให้รายละเอียดของการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1) มีบทนำเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต บ่งเวลาหรือสถานที่
- 2) มีลำดับของการบอกรายละเอียด
- 3) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสังเกต

ลักษณะของภาษา

- 1) มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาหรือสถานที่ และลำดับของการบอกรายละเอียด
- 2) ใช้คำคุณศัพท์บอกลักษณะของคำนามต่าง ๆ
- 3) ใช้ภาษาเป็นกลางๆ ไม่เฉพาะเจาะจงในการอ้างอิง

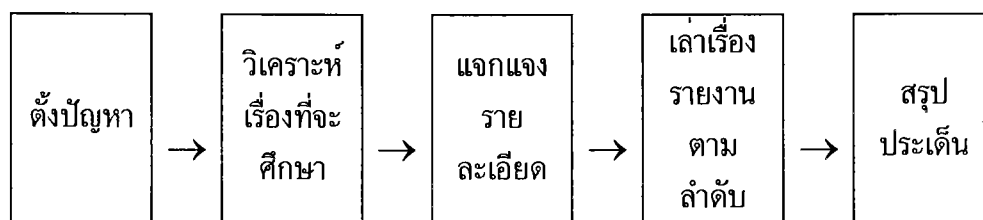
ตัวอย่างการสังเกต

Juicy Fruit

An orange makes a good snack. The part that you eat is called the flesh. Each piece of the flesh is a segment. To get at the flesh, you must peel away the rind or skin. The outermost part of the rind is the zest. This is sometimes used in cooking to flavor other foods. What else is in an orange? The pips, or seeds, are in the center.

(จากหนังสือ Reading : Mapping for Meaning.)

สรุปขั้นตอนการลำดับความของอรรถลักษณะนี้คือ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 36) ได้แสดงตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการดำเนินเรื่องของเนื้อความชนิดต่างๆ ไว้ดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์

- 1.1 ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วอย่างไรต่อไปละ สรุปเป็นอย่างไร
- 1.2 เกิดอะไรขึ้น กับใคร ที่ไหน อย่างไร แล้วเกิดอะไรขึ้นอีก (ลำดับของเรื่องที่เกิดขึ้น)

2. การรายงาน

เรื่องเกี่ยวกับอะไร

- 2.1 เป็นอย่างไร มีลักษณะอย่างไร โดยทั่วไป
 - 2.2 มีลักษณะเฉพาะอย่างไร เป็นอย่างไร
 - 2.3 มีประโยชน์ โทษอย่างไร
- สรุปสั้นๆ ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

3. การอธิบาย

เรื่องอะไรที่พูดถึง สำคัญอย่างไร ทำได้อย่างไร หรือเกิดขึ้นได้อย่างไร ทำไมถึงเป็นอย่างนั้นหรือเหตุใดจึงเกิดขึ้นได้

4. การแสดงความคิดเห็น

4.1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เป็นความคิดเห็นของใคร มีเหตุผลอย่างไร

4.2 ลำดับเหตุและผล สรุปแสดงความคิดเห็น (จากประเด็นที่ตั้งไว้อย่างไร)

5. วิธีการ

เป็นวิธีการทำอะไร มีอุปกรณ์อะไรบ้าง ทำอย่างไร (ลำดับขั้นตอนการกระทำทีละขั้นตอน)

6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ

6.1 ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วเกิดอะไรขึ้น

6.2 ลำดับเรื่องก่อนหลัง ปัญหาคืออะไร แก้ไขได้อย่างไร

สรุปแล้วเรื่องมีคติสอนใจอย่างไรบ้าง

7. การอภิปราย

เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญอย่างไร มีเหตุผล เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างไร ลำดับเหตุผลที่เห็นด้วยทีละตอน และไม่เห็นด้วยทีละตอน สรุปเรื่องนี้จะสนับสนุนเรื่องที่กำลังกล่าวมาตั้งแต่ต้นอย่างไร

8. การสังเกต

จะพูดหรือเขียนเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน มีลักษณะอย่างไร ลำดับลักษณะของสิ่งนั้นทีละตอน สรุปผู้สังเกตคิดอย่างไร

7.3 การสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2534 : 24 – 27; อ้างอิงมาจาก Christie and others. 1980) อธิบายว่าการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน เป็นการจัดเนื้อหาตามอรรถฐาน 8 ชนิด และจัดกระบวนการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การให้รูปแบบ (Modelling)

1.1 เน้นการใช้ภาษาในสังคม (ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรม)

1.1.1 ให้นักเรียนรู้จักอรรถลักษณะต่างๆ ของเนื้อหา โดยครูและนักเรียนรับรู้เรื่องราวของอรรถฐานต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งอาจจะเป็นการฟังจากวิทยุเทป ครูผู้สอนหรือฟังจากเทปโทรทัศน์ วิดีโอ เป็นต้น

1.1.2 ให้นักเรียนค้นหาเรื่องอื่นๆ ซึ่งมีแนวแบบอรรถฐานเช่นเดียวกับที่สอน เช่น ให้นักเรียนไปค้นคว้าในห้องสมุด หรือจากเอกสารเพิ่มเติมที่ครูจัดเตรียมไว้ เป็นต้น

1.1.3 เสนอรายละเอียดของเนื้อหาในรูปของ Diagram ของการพูดหน้าชั้น การอัดเทปของตนเอง หรือหนังสือ Big Book เป็นต้น

1.2 วิเคราะห์โครงสร้างในการดำเนินเรื่อง คือลักษณะการฟังและเล่าหรือจดบันทึกของเรื่อง จะเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาร่วมกัน (จากข้อ 1) ระหว่างครูและนักเรียนว่าประกอบไปด้วย

อะไรบ้าง เช่นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการจะประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ จุดมุ่งหมายที่แน่นอน รายละเอียดของอุปกรณ์และขั้นตอนการปฏิบัติ โดยอาจจะจัดเป็นการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มได้

1.3 วิเคราะห์ลักษณะภาษาคือ ภาษาที่ใช้ในแต่ละอรรถลักษณะ เช่น เรื่องเกี่ยวกับวิธีการจะใช้ประโยคคำสั่ง กริยาบอก การกระทำใช้ภาษากลางๆ ไม่อ้างอิงบุคคลและใช้คำนามหรือเรื่องเล่าจากประสบการณ์ จะใช้คำวิเศษณ์บอกเวลา และลำดับของเหตุการณ์ อ้างอิงบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง มักเป็นเรื่องเล่าในอดีต คือ รูป Past Simple Tense มีคำเชื่อมเพื่อบอกลำดับการเกิดของเหตุการณ์และตอนท้ายของเรื่องจะบอกค่านิยมและความคิดเห็นส่วนตัว

2. การตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความได้ (Joint Construction)

2.1 เตรียมที่จะสร้างเนื้อความใหม่ร่วมกันจากอรรถฐานเดิม

2.1.1 การสังเกต (ถามเพื่อให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับอรรถลักษณะในข้อ 1 เพื่อความแม่นยำในการใช้อรรถลักษณะ)

2.1.2 การค้นหา (ถามเพื่อให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับเรื่องราวใหม่ที่มีเนื้อความของอรรถลักษณะเดิม)

2.1.3 การจดบันทึก (หลังจากได้หลักการตลอดจนแนวคิดแล้วให้นักเรียนจดบันทึกลงไปส่วนตัว หรือให้รายงานกลุ่มหน้าชั้นเป็นการฝึกซ้ำ ย้ำทวน)

2.1.4 การอภิปราย (แบ่งกลุ่มเพื่อให้นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องใหม่)

2.2 การสร้างเนื้อความใหม่ร่วมกันระหว่างนักเรียนและครูในอรรถลักษณะเดียวกัน โดยครูถามนำ นักเรียนร่วมกันอภิปราย และเขียน ร่าง ร่วมกันเพื่อออกมารายงานหน้าชั้นโดยตัวแทนกลุ่ม หรือพูดรายงานในแต่ละกลุ่มก่อนและประเมินผลการทำงานเป็นกลุ่ม

3. การสร้างเนื้อความร่วมกันในกลุ่มโดยอิสระ (Independent Construction)

3.1 ให้นักเรียนปรึกษาหารือในกลุ่มเกี่ยวกับการพูดและฟังในเนื้อหาใหม่ที่ยังคงอรรถลักษณะเดิม โดยมีครูเป็นฝ่ายแนะนำช่วยเหลือ

3.2 ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิเรื่องใหม่ของแต่ละกลุ่มเพื่อรายงานพูดหน้าชั้น

3.3 นำผลงานมาเสนอหน้าชั้นและอภิปรายร่วมกันเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

3.4 การใช้อรรถลักษณะอย่างสร้างสรรค์ (นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเป็นของตนเอง โดยการสร้างเนื้อความที่สมบูรณ์จากแผนภูมิของแต่ละกลุ่มเพื่อเตรียมรายงาน หน้าชั้นทีละคน หรือประเมินแต่ละคนนอกเวลา)

แนวทางการประเมินการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน

ครูผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียนได้ ดังนี้

1. การตอบคำถามของนักเรียนในขณะที่เรียน
2. การที่นักเรียนร่วมกันเขียนแผนภูมิ โดยครูเป็นฝ่ายแนะนำโดยใช้คำถาม
3. การที่นักเรียนนำผลงานของเพื่อนมาเสนอหน้าชั้น
4. การสะกดคำและแต่งประโยคหลังการเรียนด้วยการสอนแบบอรรถฐานไปแล้ว

5. การร่วมมือของเด็กนักเรียน และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่มแบบประชาธิปไตย

6. ความสนใจของนักเรียน สืบเนื่องจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเมื่อมีเวลาว่าง

วิธีประเมิน

ใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่เรียนและทำงานกับเพื่อน ตรวจสอบงานกลุ่มของนักเรียน โดยอาศัยความคิดวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนทั้งชั้น ส่วนผลงานเดี่ยวครั้งสุดท้ายเป็นผลงานที่ครูผู้สอนต้องตรวจให้คะแนนเป็นรายบุคคล

ประโยชน์ของการสอนแบบบูรณาการ

1. นักเรียนได้รับความสนุกสนาน จากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ โดยเน้นความเข้าใจ ความหมายหรือความคิดรวบยอด
3. นักเรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในทักษะต่างๆ ในลักษณะบูรณาการตั้งแต่ในชั้นที่ 1 ถึงขั้นสุดท้าย โดยกิจกรรมต่างๆ เช่น การซักถาม การโต้ตอบและการเล่าเรื่อง
4. นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ฝึกทำงานแบบประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็นและการฝึกความรับผิดชอบในการทำงาน
5. นักเรียนมีโอกาสแสดงความสามารถเฉพาะด้าน และเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้หลายรูปแบบ เช่น การสร้างโครงเรื่องเอง แสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น

7.4 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการ

ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม (2534 : 134 – 144) เปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษด้วยการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการกับการสอนตามคู่มือครูกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนภัทรทูลวิทยา จังหวัดนครปฐม ใช้เวลาสอน 16 คาบ พบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ความสามารถทางเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ด้านความคล่องในการคิด และด้านความยืดหยุ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

จินตนา นกบุญ (2536 : 113–114) เปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษด้วยการสอนวิธีการเขียนตามข้อเท็จจริงโดยอาศัยทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการกับวิธีการสอนเขียนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนกับหลังการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

วาทีณี ศรีแปะบัว (2538 : 108) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพฯ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู เครื่องมือในการทดลองคือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกลวิธีเสริมมีการเรียนรู้ มีความสามารถในการฟัง-พูดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิระศรี นพคุณทอง (2538) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟัง การพูดและความมีระเบียบวินัยในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า ความสามารถด้านการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

สนธยาพรรณ ยาท้วม (2538) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง พูด และความเชื่อมั่นในตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบ T.P.R. ที่พัฒนาตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า ความสามารถในการฟัง พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความเชื่อมั่นในตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอน T.P.R. ที่พัฒนาตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

เชคเตอร์ และเชคเตอร์ (Shechter and Shechter. 1987 : 23 – 25) ศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน ของเด็กนักเรียนในเมืองซึ่งต่างวัฒนธรรมในห้องเรียนเดียวกัน จำนวน 30 คน ระดับ 5 ใช้การวิจัยแบบสังเกตพฤติกรรมใช้เวลา 1 ปี เนื้อหาที่ใช้ในการสอน คือ อรรถลักษณะ 2 ชนิด คือ เรื่อง นวนิยายวิทยาศาสตร์ และเรื่องจินตนาการ จากนั้นผู้สอนและผู้วิจัยทำการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาและความเข้าใจเรื่องราวจากการสัมภาษณ์และการเขียนเล่าเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า บริบทที่นำมาใช้นั้นช่วยทำให้นักเรียนมีความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาได้อย่างยิ่ง

ฮิลแลนด์ (Hyland. 1990) ทำการวิจัยผลของการสอนคำอธิบายอรรถลักษณะที่มีต่อการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษเชิงโต้แย้ง (Argumentative Essay) พร้อมทั้งนำเสนอรูปแบบภาษาของการเขียนในการเรียงความลักษณะนี้ ซึ่งปรากฏว่ามีประโยชน์มากและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานเขียนมากทีเดียว

มาร์แชล (Marshall. 1991 : 3 – 13) นำแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานที่มีต่อการเขียนรายงาน (Report Writing) ในวิชาเฉพาะสาขากับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีป่าบัว นิวกินี สาขาวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้สอนได้ฝึกการใช้รูปแบบทางภาษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้โครงสร้างการเขียนรายงานในวิชาเฉพาะสาขาเพื่อสื่อความคิด สำหรับการประเมินผลงานของนักศึกษานั้นได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วย ซึ่งผู้สอนได้รับความสะดวกมากเพราะโปรแกรมนี้จะช่วยตอบคำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาในการเขียนรายงานทุกๆ ด้าน เช่น จุดมุ่งหมาย เครื่องมือและเนื้อหาที่ใช้ วิธีการ ผลการทดสอบ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ผลประโยชน์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ยังช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินผลงานเขียนรายงานได้อย่างถูกต้อง

สเวลส์ (Swales. 1995 : Abstract) ศึกษาเรื่องผลการสอนโดยใช้บรรทัดฐานระหว่างทฤษฎีบรรทัดฐานของอเมริกาเหนือ ซึ่งใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยกับของออสเตรเลียซึ่งใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สเวลส์ได้ใช้การสอนแบบบรรทัดฐานในรายวิชาการอ่าน โดยดูความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยมิชิแกน 11 คน ผลการทดลองพบว่าวิธีการสอนแบบบรรทัดฐานเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาการอ่านของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การสอนตามทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานนั้นสามารถสอนได้ทุกระดับชั้น และสามารถพัฒนาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทุกขั้นตอนของการสอน ตามแนวทฤษฎีเอื้อต่อการพัฒนาการสอนภาษาแก่ผู้เรียนในทุกๆ ด้าน

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเจตคติ

เจตคติ หรือ Attitude ในภาษาอังกฤษนั้นมาจากคำในภาษาละตินว่า Aptus ซึ่งตรงกับคำว่าความเหมาะสม (Fitness) หรือการปรองดอง (Adoptedness) เจตคติ (ศักดิ์ สุนทรเสณิ. 2531 : 1) เจตคติ อาจเรียกได้หลายชื่อ เช่น ทศนคติและท่าทีความรู้สึก เป็นต้น

8.1 ความหมายของเจตคติ

เบรอน (Baron. 1980 : 642) ให้ความหมายของ เจตคติว่าเป็นความรู้สึก ความเชื่อ และพฤติกรรมที่มีต่อ สิ่งของ คน เรื่องราว และกลุ่มต่างๆ ในทางบวกหรือทางลบ

ฟิชเบียน (Newman. 1983 : 541; citing Fishbein. 1980) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นการแสดงออกทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งเร้าซึ่งเกิดจากความเชื่อและจากการพิจารณาของแต่ละคนตามข้อมูลที่ได้รับ

ออสแคมป์ (McGee. 1984 : 485; citing Oskamp. 1977) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นการโน้มน้าวให้รู้สึก ให้คิด และให้ตอบสนอง ในทางใดทางหนึ่งต่อ สิ่งของ คน กลุ่มต่างๆ และเรื่องราว

เลฟตัน (Lefton. 1986 : 354) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความรู้สึก ความเชื่อ และการโน้มน้าวให้แสดงพฤติกรรมต่อ คน ความคิด หรือสิ่งต่างๆ

ดาร์เลย์ (Darley. 1991 : 611) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นการแสดงออกที่ได้ไตร่ตรองแล้วต่อเหตุการณ์ สิ่งต่างๆ หรือ คน ว่าพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

เกลียตแมน (Gietman. 1992 : 309) ให้ความหมายของเจตคติ ว่าเป็นสภาพของจิตใจที่มีต่อ ความคิด สิ่งต่างๆ หรือ คน ซึ่งเกิดจากความเชื่อ ความรู้สึก การไตร่ตรอง และการโน้มน้าวให้แสดงออกในทางบวกหรือทางลบ

คักดี สุนทรเสณี (2531 : 2) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความสลับซับซ้อนของความรู้สึก ความอยาก ความคลั่ง ความเชื่อมั่น การมีอคติ ความโน้มเอียง ความพร้อมของบุคคลที่จะมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือไม่ดี ตามประสบการณ์ที่ได้รับมาของแต่ละบุคคล การแสดงพฤติกรรม ทำให้บุคคลเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538 : 184) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความพร้อมที่บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ในลักษณะหนึ่งลักษณะใด ซึ่งอาจจัดได้ในเชิงของความเข้มข้นของการตอบสนองนั้นว่าอ่อนหรือเข้มข้นมากน้อยเพียงไร

สุชา จันทน์เอม (2539 : 242) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล และมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมาก นั่นคือ บุคคลมีพฤติกรรมอย่างไร หรือทำสิ่งใดลงไปเจตคติจะเป็นเครื่องกำหนดบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งแวดลอมต่างๆ ในลักษณะที่แตกต่างกัน

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อ คน สิ่งต่างๆ ความคิด เหตุการณ์ และกลุ่มต่างๆ ซึ่งอาจได้มาจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ แล้วไตร่ตรองว่าพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

8.2 องค์ประกอบของเจตคติ

แมคกี (McGee. 1984 : 458) และคาร์สัน (Carlson. 1990 : 428) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ

1. ด้านความรู้สึก (The Affective Component) ได้แก่ อารมณ์ และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นๆ
2. ด้านความเข้าใจ (The Cognitive Component) ได้แก่ ความคิด และความเชื่อที่มีต่อสิ่งนั้นๆ
3. ด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) ได้แก่ การตอบสนอง หรือการแสดงออกที่มีต่อสิ่งนั้นๆ

เลฟตัน (Lefton. 1986 : 354) และ พาปาเลีย (Papalia. 1985 : 602 – 603) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการคือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Component) เป็นความเชื่อที่มีต่อสิ่งนั้นๆ
2. ด้านอารมณ์ (The Emotional Component) เป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นๆ
3. ด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) เป็นการแสดงออกของความเชื่อและความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น

ธัญญา บุปผเวส (2534 : 301) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ คือ

1. ด้านความคิดความเข้าใจ (Cognitive Component)
2. ด้านอารมณ์ (Affective Component)
3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral Component)

สุชา จันทน์เอม (2539 : 242) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการคือ

1. Cognitive Component เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้ หรือ ความเชื่อถือของบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากมีความรู้หรือความเชื่อว่าสิ่งใดดี ก็จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น
2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของบุคคล ซึ่งมีอารมณ์มาเกี่ยวข้อง หากบุคคลมีความรู้สึก ชอบพอบุคคลใดหรือสิ่งใดก็จะช่วยให้เกิดเจตคติที่ดีต่อบุคคลนั้น
3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้บางอย่างโดยหนึ่งออกมาพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้สึกที่เขามีเกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคล

สรุปได้ว่า เจตคติ มีองค์ประกอบ 3 ประการคือ ด้านความรู้หรืออารมณ์ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการแสดงพฤติกรรม องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้มีความสัมพันธ์กันมากจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ของบุคคลที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

8.3 ลักษณะของเจตคติ

จำรอง เงินดี (2539:368-376) อธิบายเกี่ยวกับทัศนคติไว้ดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ เพราะทัศนคติไม่ใช่แรงขับจากร่างกาย เช่น ความหิวเป็นแรงขับทางร่างกาย การเลือกอาหารของแต่ละบุคคลเป็นพื้นฐานมาจากการเรียนรู้ทางสังคม ดังนั้นจึงถือว่าเป็นทัศนคติ
2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่คงทนถาวร แม้ว่าทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนได้เหมือนกับการเรียนรู้อื่นๆ แต่ที่เป็นความรู้สึกที่ฝังลึก บุคคลที่ฝึกฝันทนกับการแต่งตัว จะให้เปลี่ยนเป็นแต่งตัวอย่างง่ายๆ จะต้องใช้เวลานานเพราะมีผลต่ออารมณ์
3. ทัศนคติเป็นความรู้สึกที่แสดงโดยตรงต่อสิ่งเร้าเป็นอย่างไร ไป บุคคลย่อมแสดงความรู้สึกชอบต่อบุคคลที่เขารู้จัก และอาจแสดงความรู้สึกไม่ชอบกับอีกคนหนึ่งที่เขารู้จัก แสดงว่าต้องแยกรับรู้ต่อสิ่งเร้านั้นๆ
4. ทัศนคติสามารถเกิดกับทุกๆ สิ่งได้ เช่น บุคคล วัตถุ กลุ่ม สถาบัน แนวความคิด และขบวนการต่างๆ ไป

5. ทักษะคิดเป็นพื้นฐานส่วนหนึ่งอันเป็นแรงผลักดันก่อให้เกิดลักษณะนิสัยขึ้นได้ เช่น บุคคลที่มีความเลื่อมใสในศาสนา ก็ย่อมมีความผูกพันเกี่ยวข้องในด้านนี้ ในที่สุดก็กลายเป็นนิสัยได้

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 185 – 187) อธิบายลักษณะที่สำคัญของเจตคติ ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้ก็ย่อมจะมีความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งนั้น นั่นคือ เกิดเจตคติขึ้นแล้ว

2. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ มิใช่ว่าคนเราเกลียด หรือชอบอะไร จะต้องเกลียด หรือชอบไปตลอดชีวิต อาจเปลี่ยนเป็นตรงกันข้ามก็ได้ ถ้าสภาพแวดล้อม สถานการณ์ เหตุการณ์ เปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงจากเจตคติที่ยอมรับเป็นไม่ยอมรับก็ได้

3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอกเราสามารถทราบได้ว่า บุคคลใดมีเจตคติในทางยอมรับ หรือไม่ยอมรับ โดยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออก อาจ จะด้วยคำพูด สีหน้าหรือท่าทาง ว่าพอใจหรือไม่พอใจ

4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน เนื่องจากเจตคติขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ฉะนั้นจึงแปรผันได้

5. เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ เจตคติก็สามารถถ่ายทอดสู่บุคคลอื่นๆ ได้ การคล้อยตามเป็นธรรมชาติที่พึงมีถ้าเราเคารพรัก นับถือ พอใจและศรัทธาใครก็ย่อมมีฉันทคติว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม จึงเลียนแบบเป็นเยี่ยงอย่าง ไม่ว่าจะเป็น การพูดจา ท่าทาง หรือนิสัย

6. ทิศทาง หรือปริมาณของเจตคติ มีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง ความเข้มข้นแล้วแต่ความรู้สึกในด้านใด ทิศทางของเจตคติมี 2 ทิศทาง คือ สนับสนุนหรือต่อต้าน

7. เจตคติอาจเกิดจากความมีจิตสำนึก หรือจากจิตไร้สำนึกก็ได้ เมื่อบุคคล เรียนรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับอะไร ก็จะมีจิตสำนึกบริบูรณ์ เพราะได้สังเกตเห็น คิด พิจารณาเหตุผล วิเคราะห์จนแน่ใจว่าถูก หรือผิด ควรหรือไม่ควร ประการใด เรียกว่าเจตคติเกิดจากจิตสำนึก แต่ในบางกรณีอาจเกิดจากจิตไร้สำนึก คือความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นโดยมิได้มีการพิจารณาไตร่ตรอง

8. เจตคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้ย่อมใช้เวลานาน ใช้ความคิดลึกซึ้ง พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ เจตคติเกิดจากความรู้สึกที่สะสมมานานจึงอยู่ เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาชั่วครู่ชั่วยาม หรือในวันหนึ่งเดียวเกลียดเดียวชอบกลับไปกลับมาไม่รู้ที่หน หากบุคคลมีความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดในลักษณะใดลักษณะหนึ่งก็จะมีความรู้สึกเช่นนั้นตลอดไป จนกระทั่งเหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป เกิดการเรียนรู้ใหม่ ใจยอมรับ นั้นแสดงว่ามีกระบวนการซึ่งต้องใช้เวลาไม่ใช่เปลี่ยนง่ายๆ

9. บุคคลแต่ละคนย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์ สิ่งเดียวกัน แตกต่างกันได้ แล้วแต่ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

สุรวงศ์ โค้วตระกูล (2533 : 246 – 247) อธิบายว่าลักษณะของเจตคติได้แก่

1. ทศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้
2. ทศนคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญ หรือหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า ฉะนั้นทศนคติจึงมีทั้งทางบวกและลบ
3. ทศนคติมีองค์ประกอบ คือ เชิงความรู้สึก เชิงการรู้จัก และเชิงพฤติกรรม
4. ทศนคติเปลี่ยนแปลงได้
5. ทศนคติเปลี่ยนแปลงตามสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกเนื่องจากในสังคมหนึ่งๆ อาจมีค่านิยมเฉพาะ
6. สังคมประกิต มีความสำคัญต่อการพัฒนาการทศนคติของเด็กโดยเฉพาะทศนคติต่ออุดมคติ

สรุปได้ว่าเจตคติมีลักษณะดังนี้ เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ สามารถกำหนดพฤติกรรมภายใน และภายนอกได้ อาจเปลี่ยนแปลงเจตคติก็ได้ในบางครั้ง เจตคติเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับทุกๆ สิ่งว่าพอใจหรือไม่พอใจ

8.4 การเกิดเจตคติ

ไคลเดอร์ (Clider. 1983 : 422–425) อธิบายถึงการเกิดเจตคตินั้นมาจากอิทธิพล 3 ประการ คือ

1. อิทธิพลของสังคม บุคคลในสังคมมีอิทธิพลต่อเจตคติในช่วงแรกของชีวิต พ่อแม่จะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อจากนั้นก็จะเป็นกลุ่มเพื่อนซึ่งมีบทบาทในการสร้างเจตคติ กระบวนการในการสร้างเจตคติของพ่อแม่และเพื่อน คือ โดยการให้ข้อมูล การให้กำลังใจ และการชี้นำ
2. อิทธิพลของความรู้ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเกิดเจตคติ เพราะทำให้เราเกิดเจตคติโดยมีเหตุผล และการกระทำของตนเอง ไม่ใช่เป็นความคิดของผู้อื่น
3. อิทธิพลของพฤติกรรม พฤติกรรมของตนเองเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้

เอ็ททิงเกอร์ (Ettinger. 1994 : 672 – 673) อธิบายการเกิดเจตคติว่า

1. เกิดจากการสังเกตพฤติกรรม (Behavioral Observation) บุคคลจะสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่น และเลียนแบบบุคคลนั้นๆ นอกจากนี้บุคคลจะสังเกตพฤติกรรมตนเอง เจตคตินำไปสู่การแสดงพฤติกรรม แต่บางครั้งพฤติกรรมทำให้เกิดเจตคติได้
2. เกิดจากการเรียนรู้ (Learning Attitudes) เจตคติเกิดขึ้นโดยกระบวนการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) หรืออาจเกิดจากการได้รับคำชมเชยการยินยอม และการยอมรับ ซึ่งเป็นการวางเงื่อนไขแบบเสริมแรง (Operant Conditioning)
3. เกิดจากได้รับประสบการณ์ตรง (Direct Experience) เป็นเจตคติที่เกิดขึ้นโดยการเรียนรู้สิ่งนั้นๆ ด้วยตนเอง

ัญญะ บุพเฟส (2534 : 302) อธิบายอิทธิพลที่ทำให้เกิดเจตคติ คือ

1. อิทธิพลของครอบครัว พ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กในวัยก่อนเรียน เด็กจะพัฒนา ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกต่างๆ ภายใต้กรอบความคิดของพ่อแม่เป็นหลัก
2. อิทธิพลของประสบการณ์ส่วนตัว การมีประสบการณ์ตรงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการ พัฒนาเจตคติที่ค่อนข้างหนักแน่น เช่น การรับประทานอาหารบางอย่าง แล้วทำให้เกิดอาการไม่สบายอย่างรุนแรง เราก็จะมีเจตคติต่ออาหารนั้นตลอดไป
3. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ระเบียบหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มทางสังคมที่บุคคลเป็น สมาชิกจะมีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติต่อสิ่งต่างๆ เช่นเดียวกับครอบครัว เมื่อบุคคลเข้า โรงเรียน กลุ่มครูที่สอนจะมีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติ ในการเลียนแบบค่านิยม ความเชื่อนั้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมาก
4. อิทธิพลของสื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนการโฆษณา มี อิทธิพลต่อเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ อย่างมาก การรายงานการกระทำต่างๆ ของบุคคล อื่นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นรางวัล หรือโทษก็ตามเป็นการรายงานที่ประเมินว่าการกระทำนั้นๆ ดี หรือไม่เพียงใดจึงเป็นการทำให้เกิดเจตคติต่อการกระทำนั้นๆ แก่บุคคลอื่นๆ

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538 : 184) อธิบายถึงการเกิดท่าทีความรู้สึกว่าเกิดจาก

1. การยอมรับปทัสฐานทางสังคม มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เป็นผลผลิตของสังคม สังคมมี บทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์แบบแผนพฤติกรรมอย่างมาก ในวัฒนธรรมหนึ่งๆ ย่อมมีปทัสฐาน ต่างๆ ไว้เป็นมรดกแก่คนรุ่นหลังๆ ของสังคมนั้นๆ ด้วยเหตุนี้ บางทีอาจเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี บางสิ่งบางอย่าง ทั้งที่ไม่เคยรู้ หรือไม่เคยเห็น
2. การสรุปและประสบการณ์ที่ได้รับ การที่ได้รับประสบการณ์ทั้งในอดีต และปัจจุบัน เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ก็สามารถสร้างแนวสรุปในเรื่องนั้นๆ ขึ้น และถือว่าเป็นความรู้สึกที่มีต่อเรื่อง นั้นๆ
3. ความตื่นเต้นทางอารมณ์อย่างรุนแรง คนเราอาจจะประสบกับความตื่นเต้นของ อารมณ์อย่างสุดขีดก็จะทำให้เกิดท่าทีความรู้สึกขึ้นแล้ว และจะเป็นตัวบอกว่าคุณคนนั้นรับรู้ และ ประพฤติปฏิบัติต่อเรื่องนั้นๆ อย่างไร และจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก

สุชา จันทน์เอม (2539 : 244 - 245) อธิบายถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเกิด เจตคติ คือ

1. วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของคนทุกคนตั้งแต่เกิดจนตาย วัฒนธรรมของ ชาติต่างๆ ย่อมแตกต่างกันไป เริ่มจากครอบครัว โรงเรียน วัด สถาบันอื่นๆ ในสังคม วิทยุ โทรทัศน์ สื่อมวลชนต่างๆ ย่อมมีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติ
2. ครอบครัว เป็นแหล่งที่ให้อบรมเด็กอันดับแรกจึงมีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้าง เจตคติ ตลอดจนการปลูกฝังเจตคติในการดำเนินชีวิตให้บุตรของตน ทั้งนี้เด็กจะเลียนแบบ และ เชื่อฟังพ่อแม่

3. กลุ่มเพื่อน เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลมากเมื่อเด็กจากครอบครัวมา ทั้งนี้เด็กต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนต้องการคำแนะนำจากเพื่อน

4. บุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติของบุคคลมากเหมือนกัน พวกที่ชอบออกสังคม พวกหนีสังคม พวกชอบเด่น หรือพวกอ่อนน้อม ก็จะมีทัศนคติไม่เหมือนกัน

สรุปได้ว่า เจตคติ หรือ ทัศนคติ หรือท่าทีความรู้สึก เกิดจากอิทธิพลของสังคม เช่น ครอบครัว เพื่อน สื่อมวลชน เป็นต้น อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว อิทธิพลการเรียนรู้ และอิทธิพลของพฤติกรรม สิ่งเหล่านี้จะทำให้บุคคลมีเจตคติต่อสิ่งต่างๆ ได้ในทางใดทางหนึ่ง

8.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ไคลเดอร์ (Clider. 1983 : 426 – 429) อธิบายว่าการเปลี่ยนแปลงเจตคตินั้นมีปัจจัยพื้นฐานในการเปลี่ยนแปลง คือ

1. ลักษณะของผู้สื่อสาร (Communicator Characteristics) คุณสมบัติของผู้สื่อสารคือความน่าเชื่อถือ หากผู้สื่อสารเป็นผู้มีความน่าเชื่อถือมากก็อาจทำให้ผู้ฟังมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนเจตคติก็ได้ คุณสมบัติที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความดึงดูดใจผู้ที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติผู้อื่นได้ต้องเป็นผู้ที่มีเสน่ห์มีการกระทำที่เหมาะสม และคุณสมบัติอีกประการหนึ่งคือ ความคล้ายคลึงกันระหว่างผู้สื่อสารกับผู้ฟัง เพราะผู้ฟังจะชอบผู้สื่อสาร ที่มีปัญหา และ สิ่งแวดล้อมคล้ายกับตน

2. ลักษณะของข่าวสาร (Message Characteristics) ข่าวสารที่สามารถจูงใจให้เปลี่ยนแปลงเจตคติได้ต้องไม่ลำเอียงคือ ไม่คัดค้านทัศนคติเดิมของผู้ฟังอย่างชัดเจน และจะต้องเป็นเนื้อความที่สามารถชักจูงให้ผู้ฟังเปลี่ยนจิตใจได้

3. สถานการณ์ (Situation) ผู้ฟังกำลังรับข่าวสารหากมีสิ่งรบกวน จะทำให้ผู้ฟัง หันเหความสนใจได้ ซึ่งอาจทำให้ผู้ฟังเปลี่ยนเจตคติในที่สุด

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538:185) อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงเจตคตินั้น วิธีการที่สำคัญได้แก่ การโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งมีการศึกษาค้นคว้าปรับปรุง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คนเราในปัจจุบันไม่สามารถหลบการโฆษณาชวนเชื่อได้เลย เพราะการโฆษณาชวนเชื่อนั้นใช้กับธุรกิจตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงการเมืองระดับประเทศ

สุชา จันทน์อม (2539 : 245 – 246) อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงเจตคติขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ ว่าจะได้ผลอย่างไร ได้แก่

1. การเลือกรับรู้ (Selective Perception) คนเราจะรับรู้ในสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมกับตนเท่านั้นหากสิ่งใดไม่เหมาะสมก็จะไม่รับรู้ และเมื่อรับรู้สิ่งใดแล้วก็จะไปเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของตน และเปลี่ยนแปลงยาก

2. การหลีกเลี่ยง (Avoidance) คนเราจะรับเอาแต่สิ่งที่ให้ความสุข หรือให้ในสิ่งที่ตนต้องการเท่านั้นส่วนสิ่งที่จะเกิดทุกข์กับตนก็จะไม่รับ คนชนิดนี้ก็จะเปลี่ยนทัศนคติได้ยาก

3. การสนับสนุนของกลุ่ม (Group Support) บุคคลที่ประสบความสำเร็จขณะที่อยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งก็ไม่อยากจะเปลี่ยนแปลงกลุ่มใหม่ เพราะมีความสุขและประสบความสำเร็จ พวกนี้จะเปลี่ยนทัศนคติยาก

สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดจาก ลักษณะของผู้สื่อสารที่น่าเชื่อถือได้ หรือไม่ ลักษณะของข่าวสารต้องไม่ลำเอียง หรือค่านิยมความคิดเดิมของผู้ฟังอย่างชัดเจน บุคคลสามารถเลือกรับรู้สิ่งที่เหมาะสมกับตน และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ตนไม่ต้องการ

8.6 การวัดเจตคติ

ซิมบาร์โด (Zimbardo. 1977 : 220) ไอเคน (Aiken. 1991 : 304 – 308) และ อุทมพร จามรมาน (2537 : 55 – 57) อธิบายวิธีการวัดเจตคติไว้ดังนี้

การวัดเจตคติเป็นการวัดบางสิ่งบางอย่างซึ่งอยู่ภายในใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ อาจวัดโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลโดยตรง หรืออาจใช้วิธีการวัดที่สร้างขึ้นเรียกว่า มาตรวัดเจตคติ (Attitude Scale) ประกอบด้วยข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ วิธีที่นิยมใช้ได้แก่

1. วิธีของเธอร์สตัน (Thurstone's method of equal-appearing intervals)
2. วิธีของลิเคิร์ท (Likert's method of summated rating)
3. วิธีของกัทท์แมน (Guttman's scalogram)
4. วิธีของออสกู๊ด (Osgood's semantic differential)

ในที่นี้จะนำเสนอเพียงวิธีเดียว คือ วิธีการวัดเจตคติของลิเคิร์ท ข้อความที่บรรจุในมาตรวัดประกอบด้วยข้อความในทางบวก และข้อความในทางลบต่อสิ่งต่างๆ หรือเหตุการณ์นั้นๆ วิธีของลิเคิร์ทจัดความรู้สึกเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยต่อข้อความออกเป็น 5 ช่วง โดยข้อความทางบวกจะให้คะแนน 0 สำหรับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ไม่เห็นด้วย 2 ไม่แน่ใจ 3 เห็นด้วย และ 4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนข้อความทางลบ จะให้คะแนน 4 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ไม่เห็นด้วย 2 ไม่แน่ใจ 1 เห็นด้วย 0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

8.7 เจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

ไคลน (Klein. 1990 : 37 – 38) อธิบายว่า เจตคติเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาที่สองนั้นๆ จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จมากกว่าผู้เรียนที่มีเจตคติไม่ดี

เวนเดน (Wenden. 1991 : 52 – 53) อธิบายเจตคติต่อการเรียนภาษานั้น หากผู้เรียนมีเจตคติในทางบวกก็จะเป็นผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบในการเรียนภาษามากกว่าผู้ที่มีเจตคติในทางลบต่อการเรียนภาษา

แครชเชน (Krashen. 1995 : 37 – 38) อธิบายว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการรับรู้ภาษาที่สองอย่างมาก

สรุปได้ว่า เจตคติมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนภาษาที่สอง เนื่องจากผู้ที่มีเจตคติที่ดีก็ จะมีความสำเร็จในการเรียนภาษา แต่ผู้ที่มีเจตคติที่ไม่ดี ก็ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา

8.8 งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนภาษาที่สอง

การ์ดเนอร์ และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert. 1972 : 20) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติและแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาที่สอง และมีความสัมพันธ์ใน ลักษณะที่เป็นอิสระจากความถนัดและสติปัญญา

แอสคอฟ และฟิชแบค (Askov and Fishback. 1973 : 1 – 7) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติในการอ่านของนักเรียนเกรด 1-3 นั้น เพศและระดับชั้นมีผลต่อเจตคติในการอ่านสูงต่าง กันแต่ไม่มีผลต่อคะแนนการอ่าน โดยเพศหญิงมีเจตคติต่อการอ่านสูงกว่าเพศชาย

โรเอทเจอร์ และคนอื่นๆ (Roettger and others. 1979 : 138 – 141) ได้ศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนระดับ 3-6 จำนวน 697 คน พบว่า เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนระดับ 5-6 สูงกว่านักเรียนในระดับอื่นๆ และยัง พบว่า มี ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติในการอ่านกับคะแนนความเข้าใจในการอ่านตลอดจนคะแนนด้าน คำศัพท์ และผู้ที่มีเจตคติทางการอ่านสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงด้วย

คอยโว (Koivo. 1983 : 2624-A) ศึกษาความสัมพันธ์และเจตคติทางการเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีทัศนคติต่อการสอนดีกว่านักเรียนที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ฮาร์จาซุจานา (Harjasujana. 1985 : 388-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะของข้อความ สภาพแวดล้อมในการอ่าน เจตคติการอ่านกับความสามารถด้านการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในชาวตะวันตก ประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของเรื่องที่อ่าน สภาพแวดล้อมในการอ่าน และความสามารถด้านการอ่าน มีผลต่อ เจตคติในการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามเจตคติในการอ่าน ของนักเรียนเป็นตัวทำนายถึงระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ

พันธ์ศรี สิทธิชัย (2530 : 60 – 61) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีสอนโดยใช้เพลงประกอบกับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ปัญญา สมจิตต์ (2530 : 69 – 70) ได้ทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง ด้านการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการสอนด้วย วิธี SSR และวิธีการตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านด้วย วิธีการ SSR กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการตามคู่มือครูมีเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษไม่ แตกต่างกัน แต่พบ ว่าคะแนนเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มนักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธี SSR สูงกว่า คะแนนของกลุ่มนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการตามคู่มือครู

ทิพรัตน์ ลิ้มพะสุต (2534 : 69 – 70) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,3 และ 6 ภายในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยรวม เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เจตคติการนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ และเจตคติต่อการเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ.05

วิจิตตรา นรสิงห์ (2540 : 80) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการอ่านด้วยวิธี KWL-Plus กับคู่มือครูผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านด้วยวิธี KWL-Plus สูงกว่า การอ่านด้วยวิธีของคู่มือครู

สรุปได้ว่า จากงานวิจัยเจตคติเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาที่สอง แล้วจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าผู้ที่มีเจตคติที่ไม่ดี

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาฐานกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาฐานกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
4. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนการทดลอง
5. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
6. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทย์-คณิต โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 5 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทย์-คณิต โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

1. แผนการสอนกลุ่มทดลอง ซึ่งดำเนินการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน จำนวน 2 แผนการสอน 24 คาบ
2. แผนการสอนกลุ่มควบคุม ซึ่งดำเนินการสอนตามคู่มือครู จำนวน 2 แผนการสอน 24 คาบ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 5 ภาพ และได้หาคุณภาพแล้ว
4. แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้หาคุณภาพแล้ว

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการสอน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) เพื่อคัดเลือกจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ มาเป็นจุดประสงค์ในการสอน

1.2 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ และประเภทแสดงความคิดเห็นประเภทละ 1 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องมีความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกับหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษ

1.3 ศึกษาและสร้างแผนการสอน ดังนี้

1.3.1 สร้างแผนการสอนให้สอดคล้องกับวิธีการสอน ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการ ซึ่งใช้สอนกลุ่มทดลองจำนวน 2 แผนการสอน 24 คาบ ดังนี้

ขั้นให้รูปแบบ

1) นักเรียนฟังเรื่องราวและดูภาพประกอบเพื่อให้เข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องนั้นๆ

2) นักเรียนตอบคำถามซึ่งเน้นคำถามตามโครงสร้างการดำเนินเรื่องราวของอรรถลักษณะนั้นๆ แล้วสรุปข้อมูลลงในแผนภูมิการดำเนินเรื่อง

3) นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างในการดำเนินเนื้อความและลักษณะของภาษา

ขั้นตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความ

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเรื่องที่จะพูด

5) นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่จะพูดภายในกลุ่ม และร่างแผนภูมิของการดำเนินเนื้อความ

6) นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอเรื่องราว โดยใช้แผนภูมิประกอบ และผู้ฟังร่วมกันประเมิน

ขั้นสร้างเนื้อความโดยอิสระ

7) นักเรียนแต่ละคนเลือกเรื่องที่จะพูดคนละ 1 เรื่อง พร้อมทั้งร่างแผนภูมิของการดำเนินเรื่องราว

8) นักเรียนแต่ละคนเสนอเรื่องราวโดยใช้แผนภูมิประกอบ และผู้ฟังร่วมกันประเมิน

1.3.2 สร้างแผนการสอนให้สอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งใช้สอนกลุ่มควบคุม จำนวน 2 แผนการสอน 24 คาบ ดังนี้

ขั้นเข้าใจ

1) นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และสำนวน

ชั้นนำไปใช้

- 2) นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยฟังเรื่องราวแล้วสรุป
- 3) นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่ม เสนอเรื่องราวที่สรุป

ชั้นวิเคราะห์

- 4) นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวที่ฟัง
- 5) นักเรียนฟังเรื่องราวแล้วออกเสียงตาม

ชั้นสังเคราะห์

- 6) นักเรียนพูดเรื่องราวที่ตนเองสนใจ

ชั้นประเมินค่า

- 7) ผู้ฟังร่วมประเมินการพูด

1.3.3 นำแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุง โดยมีเกณฑ์ในการตรวจ ดังนี้

- 1) ความชัดเจนและความถูกต้องของจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) ความสอดคล้องของกิจกรรมและเนื้อหา
- 3) ความสอดคล้องของการประเมินผลกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ผลการตรวจของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน สรุปได้ว่าแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีขั้นตอนการสอนที่ต้องปรับปรุงเล็กน้อย และผู้วิจัยได้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.3.4 นำแผนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และได้แก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงในขั้นต้น แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมเกี่ยวกับเวลาและกิจกรรมการเรียนการสอน จากนั้นผู้วิจัยนำแผนการสอนมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปใช้สอนจริง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ ในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ จากหนังสือต่อไปนี้

- 2.1.1 เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 107)
- 2.1.2 หนังสือแนวทางการสร้างข้อทดสอบของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2538)
- 2.1.3 หนังสือเทคนิคการวัดผลของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539)
- 2.1.4 หนังสือ Language Test at school : A Pragmatic Approach ของ John W. Oller (1971)
- 2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยการตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ จำนวน 5 ภาพ

2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจดูความเหมาะสม

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องโดย พิจารณาข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน + 1 สำหรับข้อทดสอบที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน 0 สำหรับข้อทดสอบที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
หรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อทดสอบที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
แล้วนำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญภาษา มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2539 : 248) ข้อทดสอบของแบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5
ขึ้นไป

2.5 นำแบบทดสอบไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรียานุสรณ์
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน
ดังนี้

การฟัง

ฟังคำถามเพียงครั้งเดียว	ได้ 2 คะแนน
ต้องถามคำถามซ้ำ	ได้ 1 คะแนน
ต้องแปลคำถาม	ได้ 0 คะแนน

การพูด

โต้ตอบได้คล่องแคล่วชัดเจนและเป็นที่เข้าใจ	ได้ 3 คะแนน
โต้ตอบได้ถึงแม้จะติดขัดบ้างแต่ก็เป็นที่ยอมรับ	ได้ 2 คะแนน
โต้ตอบได้โดยใช้ภาษาไทยปนบ้างแต่ก็เป็นที่ยอมรับ	ได้ 1 คะแนน
ไม่โต้ตอบหรือโต้ตอบแต่ไม่เป็นที่เข้าใจหรือโต้ตอบโดยใช้ภาษาไทยตลอด	ได้ 0 คะแนน

2.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษมาคำนวณหาค่าความง่าย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 199 – 200) ได้ค่าความง่ายระหว่าง 53–62 และหาค่าอำนาจจำแนก (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 201) ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .60–.80

2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 210 – 211) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .88

3. แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือจากหนังสือ

3.1.1 หนังสือทฤษฎีการวัดทางจิตวิทยาของ อุทุมพร จามรมาน (2537 : 55 – 57)

3.1.2 หนังสือ Psychological Testing and Assessment ของ Aiken Lewis R. (1991 : 305 – 308)

3.2 สร้างแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษตามแบบการวัดเจตคติของลิเคิร์ท จำนวน 35 ข้อ โดยมีข้อคำถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 ด้านคุณประโยชน์ของการฟังและพูดภาษาอังกฤษ

3.2.2 ด้านแรงจูงใจในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ

3.2.3 ด้านกิจกรรมในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ

3.3 นำแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้กรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบความเหมาะสม

3.4 นำแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับด้านนั้นๆ

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับด้านนั้นๆ

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับด้านนั้นๆ

แล้วนำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248 – 249) โดยข้อทดสอบแต่ละข้อจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องกัน ซึ่งได้จำนวน 33 ข้อ

3.5 นำแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ จำนวน 33 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 117 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215 – 216) แล้วเลือกข้อคำถามที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 33 ข้อ

3.6 นำแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่เลือกแล้วตามเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งครอบคลุมด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณประโยชน์ ด้านแรงจูงใจ และด้านกิจกรรมไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามทั้งฉบับ โดยคำนวณจากสูตรของครอนบัท หาค่าความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 21) ได้ค่าเท่ากับ .89

4. วิธีดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบการทดลองแบบ Randomized Control-Croup Pretest-Posttest Design ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	T _{1E}	X	T _{2E}
RC	T _{1C}	~	T _{2C}

ความหมายของสัญลักษณ์

- T₁ หมายถึง การสอบก่อนการทดลอง(Pretest)
- T₂ หมายถึง การสอบหลังการทดลอง (Posttest)
- R หมายถึง การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Assignment)
- E หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
- C หมายถึง กลุ่มควบคุม (Control Group)
- X หมายถึง กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนตามทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน
- ~ หมายถึง กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนตามแนวคู่มือครู

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับ การเรียนการสอน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนในครั้งนี้และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

2.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยผู้วิจัยเอง

2.4 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) เมื่อสิ้นสุดการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

2.5 นำผลการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for Independent Samples

2. เปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Independent Samples

3. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for Dependent Samples

4. เปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for Dependent Samples

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยคำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 47)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) โดยคำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 74)

$$S^2 = \frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนของแต่ละคน

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) ระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยคำนวณจากสูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 248 – 249)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	ΣR	แทน	ผลรวมจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. หาค่าความง่ายของแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยคำนวณจากสูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 199 – 200)

$$P_E = \frac{S_U + S_L - (2NX_{\min})}{2N(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ	P_E	แทน	ดัชนีค่าความง่าย
	S_U	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่มเก่ง
	S_L	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบของกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน
	$X_{\max}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด
	$X_{\min}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสัมภาษณ์วัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยคำนวณจากสูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 201)

$$D = \frac{S_U - S_L}{N(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ	D	แทน	ดัชนีค่าอำนาจจำแนก
	S_U	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่มเก่ง
	S_L	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบของกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน
	$X_{\max}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด
	$X_{\min}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

4. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) คำนวนจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215 - 216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยหาค่าความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ของ Cronbach คำนวนจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 218)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อทดสอบ
	σ_i^2	แทน	ความแปรปรวนเป็นรายข้อคำนวณจากสูตร

$$\sigma^2 = \frac{N \sum X_i^2 - (\sum \sigma_i)^2}{N^2}$$

โดยที่	$\sum X_i$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนข้อที่ 1
	$\sum X_i^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสองในข้อที่ 1
	N	แทน	จำนวนคนที่เข้าสอบ
	σ^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของทั้งฉบับคำนวณจากสูตร

$$\sigma^2 = \frac{N \sum X_i^2 - (\sum \sigma_i)^2}{N^2}$$

โดยที่ $\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนของข้อทดสอบทั้งฉบับ
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

6. หาค่าความเชื่อมั่นของการสัมภาษณ์วัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้ตรวจ โดยใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Coefficient Correlation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 210-211)

$$r_{tt} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 N แทน จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของผู้ตรวจคนที่ 1
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดแต่ละด้วยยกกำลังสองของผู้ตรวจคนที่ 1
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของผู้ตรวจคนที่ 2
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดแต่ละด้วยยกกำลังสองของผู้ตรวจคนที่ 2
 $\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนผู้ตรวจคนที่ 1 กับผู้ตรวจคนที่ 2

6.3 สถิติทดสอบสมมุติฐาน

1. เปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t-test for independent samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาค่า t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 2

2. เปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t-test for dependent samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 201)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบ t-distribution
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\bar{D}$ แทน ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนก่อนทดลองและหลังทดลอง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจง t

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนก่อนทดลองและหลังทดลองของคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษมาคำนวณโดยใช้ t-test for independent samples ปรากฏผลตามตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	30	2.93	0.63	6.50**
กลุ่มควบคุม	30	1.50	0.96	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการ และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบูรณาการ มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. เปรียบเทียบการวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยผลต่างระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของคะแนนวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษมาคำนวณ โดยใช้ t-test for independent samples ปรากฏผลตามตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	30	11.37	33.21	2.46*
กลุ่มควบคุม	30	8.17	23.73	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน มีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

3. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน ก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองคำนวณโดยใช้ t-test for dependent samples ปรากฏตาม ตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	$\bar{D}$	D^2	t
คะแนนก่อนการทดลอง	30	11.48	0.50	2.93	0.63	20.22**
คะแนนหลังการทดลอง	30	14.41	0.36			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ สูงวก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น

4. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม คำนวณโดยใช้ t-test for dependent samples ปรากฏตามตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	$\bar{D}$	D^2	t
คะแนนก่อนการทดลอง	30	10.78	1.97	1.50	0.96	8.36**
คะแนนหลังการทดลอง	30	12.28	1.52			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนตามคู่มือครูช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น

5. เปรียบเทียบคะแนนวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบคะแนนวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการของกลุ่มทดลองคำนวณโดยใช้ t-test for dependent samples ปรากฏผลตามตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	$\bar{D}$	t
คะแนนก่อนการทดลอง	30	66.10	38.23	11.37	10.80**
คะแนนหลังการทดลอง	30	77.46	46.39		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ สูงวก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการช่วยให้นักเรียนมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น

6. เปรียบเทียบการวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบคะแนนวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อน และหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม มาคำนวณโดยใช้ t-test for dependent samples ปรากฏ ผลตามตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	$\bar{D}$	t
คะแนนก่อนการทดลอง	30	69.93	101.89	8.17	9.18**
คะแนนหลังการทดลอง	30	72.10	97.19		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่าหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มควบคุมมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนตามคู่มือครูช่วยให้นักเรียนมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง
5. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานก่อนและหลังการทดลอง
6. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
4. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนการทดลอง

5. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

6. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการควบคุม

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทย์-คณิต โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 5 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทย์-คณิต โรงเรียนศรียานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากอีกครั้งเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอน

1.1 แผนการสอนกลุ่มทดลอง สอนโดยยึดแนวการสอนตามทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 2 แผน 24 คาบ

1.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุม สอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จำนวน 2 แผน 24 คาบ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ภาพประกอบการสัมภาษณ์ จำนวน 5 ภาพ ที่ได้หาคุณภาพแล้ว ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.53-0.62 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.60-0.80 และค่าความเชื่อมั่นของการสัมภาษณ์เท่ากับ 0.88

3. แบบทดสอบวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบลิเคิร์ท จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.70-10.14 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 6 สัปดาห์ ละ 4 คาบๆ 50 นาที รวมเวลาทดลองกลุ่มละ 24 คาบ โดยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนบทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียน
2. ทดสอบก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบสัมภาษณ์วัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
3. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการทั้งสองกลุ่ม ซึ่งกลุ่มทดลองใช้แผนการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และกลุ่มควบคุมใช้แผนการสอนตามคู่มือครู แต่ละกลุ่มใช้เวลาสอนคาบละ 50 นาที 4 คาบต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์
4. ทดสอบหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบสัมภาษณ์วัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for independent samples
2. เปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for independent samples
3. เปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for dependent samples
4. เปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for dependent samples

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยได้รับการสอนตามคู่มือครูหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยได้รับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปราย

การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู สามารถนำผลจากการศึกษาค้นคว้ามาอภิปราย/ตามลำดับของสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

จากการทดลอง พบว่า ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1. โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งพิจารณาได้จากประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน เป็นแนวการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อความ ซึ่งผู้สอนต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและชัดเจน เนื่องจากการสอนตามแนวทฤษฎีนี้เน้นรูปแบบของเนื้อความหรือที่เรียกว่า "อรรถลักษณะ" ของภาษา ซึ่งอรรถลักษณะของเนื้อความแต่ละประเภทมีขั้นตอนในการดำเนินเรื่องแตกต่างกัน หากผู้ฟังเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อความนั้นๆ ก็จะทำให้ทราบว่าผู้พูดต้องการอะไรในการสื่อความ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนตาม

แนวทฤษฎีนี้นักเรียนรู้จักวิธีการลำดับเนื้อหา และการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับชนิดของเนื้อความ และการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับชนิดของเนื้อความ เพราะโครงการในการดำเนินเรื่องหรือเนื้อความ และลักษณะของภาษาแตกต่างกันตามแต่ละประเภทของอรรถลักษณะ นอกจากนี้นักเรียนมีโอกาสดำเนินงานเป็นกลุ่ม และทำงานโดยลำพังตนเองอีกด้วย ทั้งยังตรวจสอบความสามารถในการฟัง-พูดตลอดเวลา ส่วนการสอนตามคู่มือครุ นั้นเป็นการสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ของเรื่องนั้นๆ โดยใช้เนื้อหาจากบทเรียนเป็นส่วนใหญ่

เมื่อนักเรียนสามารถฟังและพูดได้เป็นที่เข้าใจ ก็ย่อมมีความรู้สึกภาคภูมิใจ มีความพอใจและมีความมั่นใจในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

ดังนั้นการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานทำให้นักเรียนพบกับความสำเร็จในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษมากกว่าการสอนตามคู่มือครุ จึงทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

2. การเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครุ

จากการทดลองพบว่า เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2. โดยคะแนนเฉลี่ยของเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน สูงกว่าการสอนตามคู่มือครุซึ่งพิจารณาได้จากประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

การสอนโดยใช้แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน มีการจัดกิจกรรมอย่างมีระบบ โดยนักเรียนมีโอกาสใช้ความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้อย่างเต็มที่ นักเรียนสามารถสื่อเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากอรรถลักษณะแต่ละชนิดที่นักเรียนใช้ มีขั้นตอนในการเสนอเรื่องราวแตกต่างกัน จึงทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้น

เมื่อนักเรียนสามารถฟังและพูดได้เป็นที่เข้าใจ ก็ย่อมมีความรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนเองประสบความสำเร็จ (Feeling of Accomplishment) และเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการตั้งใจเรียน ทำให้การฟังและพูดภาษาอังกฤษดีขึ้นเป็นลำดับ

ส่วนการสอนตามคู่มือครุ เน้นให้เรียนรู้ภาษาแบบแยกองค์ประกอบของภาษาเป็น ส่วนๆ เช่น ศัพท์ โครงสร้าง กระสวยประโยค ก่อนที่จะให้รู้เนื้อความที่มีความหมายโดยปริบท ซึ่งเป็นการฝืนธรรมชาติของผู้เรียนที่ใคร่อยากรู้ความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ นั้นก่อนทำให้ไม่มี สิ่งเร้าให้เกิดเจตคติต่อการเรียนที่ดีพอ

3. การเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จากผลการทดลอง พบว่า ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 พิจารณาได้จากประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

การเรียนการสอนโดยยึดการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานนั้น นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนการฟังและการพูดภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนักเรียนมีโอกาสทำงานเป็นกลุ่มและทำโดยลำพังตนเอง จะเห็นได้ว่านักเรียนมีโอกาสฝึกฝนการฟังและการพูดอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการสอนโดยใช้แนวทฤษฎีนี้ ดังที่ เสวลักษณะ รัตนวิทย์ (2531 : 74) กล่าวว่า ผู้เรียนต้องมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาให้มากที่สุด เพื่อความคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีนี้จึงมีผลการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. การเปรียบเทียบความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จากผลการทดลอง พบว่า ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 พิจารณาได้จากประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

การสอนตามคู่มือครูเน้นการสอน ศัพท์ โครงสร้างของประโยคเป็นสำคัญ แล้วจึงให้นักเรียนได้รู้เรื่องราวของเรื่องต่างๆ ส่วนใหญ่แล้วเป็นการเรียนด้วยการท่องจำ ดังนั้นผลการเรียนหลังการทดลองจึงสูงกว่าก่อนการทดลอง

5. การเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลอง

จากผลการทดลองพบว่า เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5. พิจารณาได้จากประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาแบบอรรถฐาน มีโอกาสได้ทำงานอย่างอิสระและใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ ทั้งงานกลุ่มและงานที่ทำโดยลำพังตนเอง นักเรียนมีโอกาสเสนอผลงานที่เป็นของตนเองและของกลุ่ม นั้นแสดงว่านักเรียนสามารถทราบผลในทันที ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และมีเจตคติที่เปลี่ยนไปในทางบวกต่อการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของไคลน์ (Klein, 1990 : 37 - 38) ว่าเจตคติเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาใดๆ แล้ว จะประสบความสำเร็จต่อการเรียนภาษานั้นๆ

6. การเปรียบเทียบเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จากผลการทดลองพบว่า เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 พิจารณาจากประเด็นสำคัญดังนี้

การสอนตามคู่มือครูเน้นการสอนคำศัพท์ การสอนประโยค และโครงสร้างไวยากรณ์ โดยใช้สื่ออุปกรณ์ เช่น บัตรคำ แผ่นใส เป็นต้น ประกอบการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนเพิ่มขึ้นมาบ้าง เมื่อนักเรียนเกิดความสนใจก็แสดงว่านักเรียนค่อนข้างมีเจตคติที่ดีขึ้น จึงทำให้เจตคติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลอง โดยเพิ่มเป็น 1 ภาคการศึกษา เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง
2. ควรมีการขยายผลการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน ในรายวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากเป็นภาษาที่ 2 สำหรับการเรียนภาษาของประเทศไทย เป็นต้น
3. ควรศึกษาตัวแปรตามที่เกี่ยวข้องกับการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เช่น พฤติกรรมในการกล้าแสดงออกเพราะการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานนักเรียนจะต้องพูดเสนอผลงานของกลุ่มและของตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานนักเรียนจะต้องคิดเรื่องราวที่จะพูด เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการโดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนนิยมวิทยา จำกัด, 2530.
- กาญจนา ปราบพาล. การทดสอบและการประเมินผลสำหรับครูสอนภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- จำรอง เงินดี. “จิตวิทยาชุมชน,” ใน จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. แปลจาก Psychology ของ ซิลเวอร์แมน โรเบิร์ต อี. โดย สุปราณี สนธิรัตน์ และคณะ. 368–376. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2539.
- จินตนา นกบุญ. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการเขียนตามข้อเท็จจริง โดยอาศัยแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบรรทัดฐานกับวิธีการสอนเขียนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- จุฑารัตน์ ธาณี. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร และความเข้าใจวัฒนธรรมทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคบทบาทสมมุติกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ชูเกียรติ จารัตน์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ดุษฎี ชุมสาย, ม.ล. จิตวิทยาพาเพลิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : SR Printing, 2538.
- ทิพรัตน์ ลิ้มพะสุด. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- ทิพวัลย์ มาแสง. การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย. กรุงเทพฯ : หจก.ทิพย์อักษร, 2532.
- ธัญญะ บุญผะเส. และคณะ. จิตวิทยาเบื้องต้น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534.

- นิตยา เจริญสิทธิ์. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ม.6 ที่ใช้โครงสร้างระดับยอดและการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ปัญญา สมจิตต์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธีการ SSR และวิธีการตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- พันธุ์ศรี สนิธิชัย. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิธีสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีสอนโดยใช้เพลงประกอบและด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- มยุรี อนันตมงคล. “การสอนทักษะฟังในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น,” ใน จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2539.
- _____. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2538.
- วาทีณี ศรีแปะบัว. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง-การพูด และปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้อรรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- วิจิตตรา นรสิงห์. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี KWL-Plus กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

- วิระศรี นพคุณทอง. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟัง พูด และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนตามแนววรรณฐานกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. การประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. เจตคติ. กรุงเทพฯ : ดี ดี บุ๊คสโตร, 2531.
- ศึกษานิเทศก์. กระทรวง. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- . ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- สนธยาพรรณ ยาท้วม. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด และความเชื่อมั่นในตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบ T.P.R. ที่พัฒนาตามแนวทฤษฎีวรรณฐานกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม. เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2537.
- सानิต ยมาภัย และถิรนนท์ อนรัชศิริวงศ์. หลักการพูดขั้นพื้นฐานสังเขปสาระสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2539.
- สุชาติ หล่อนกลาง. การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟัง-พูดและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ โดยใช้การดูกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สมิตรา อังวัตนกุล. กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- . “แนวคิดเกี่ยวกับการสอนหน้าที่ทางภาษาเพื่อการสื่อสาร,” ใน แนวคิดและเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สมิตรา อังวัตนกุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

- สุภัทรา อักษรนุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์ ฟรินดิง, 2534.
- _____. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด, 2531.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 3. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์ ฟรินดิง, 2536.
- อรุณี วิริยะจิตรา. การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2536.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. แนวทางการสร้างข้อทดสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- อัญชนา ราศรี. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด เพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนธาดูปนมนำเภอธาดูปนมน จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน. ทฤษฎีการวัดทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พันนี้พับบลิชชิง, 2537.
- Aiken, Lewis R. Psychological Testing and Assessment. 7th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon, 1991.
- Anderson, Ann and Tony Lynch. Listening. London : Oxford University Press, 1988.
- Askov, Funice, and Thomas J. Fishback. "An Investigation of Primary Pupils Attitude towards Reading," The Journal of Experimental Education. 41 : 1-7; 1973.
- Baron, Robert A., Donn Byrne and Barry H. Kantowitz. Psychology : Understanding Behavior. 2nd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1980.
- Block, Cathy Collins. Teaching the Language Arts : Expanding Thinking Through Student-Centered Instruction. Massachusetts : Allyn and Bacon, 1993.
- Canale, Michael. "From Communicative Competence to Communication Language Pedagogy," in Language and Communication. 5th ed. New York : Longman Inc., 1990.

- Carlson, Neil R. Psychology : The Science of Behavior. 3rd ed. Massachusetts : Allyn and Bacon. Inc., 1990.
- Clider, Andrew B. and others. Psychology. Illinois : Scott, Foresman and Company, 1983.
- Darley, John M., Sam Glucksbery and Ronald A. Kinchla. Psychology. 5th ed. New Jersey : Prentice-Hall International Inc., 1991.
- Diaz-Rico, Lynne T. and Kathryn Z. Weed. The Crosscultural, Language, and Academic Development Handbook. Massachusetts : Allyn & Bacon, 1995.
- Ettinger R.H. and Robert L. Crooks. Psychology : Science, Behavior, and Life. 3rd ed. Florida : Harcours Brace & Company, 1994.
- Finocchiaro, Marry and Christopher Brumfit. The Functional-Notional Approach. 4th ed. Hong Kong : Oxford University Press, 1987.
- Escola, Yvonne Henke. "Certain Effects of Selected Activities of Communicative Competence Training on the Development of German : a Case Study," Dissertation Abstracts International. 1980. Typed.
- Gardner, R.C. and Wallace E. Lambert. "Motivation Variables in Second Language Acquisition," in Attitude and Motivation in Second Language Learning. edited by R.C. Gardner and W.E. Lambert. P.266-272. Massachusetts : Newsberry House, 1972.
- Gleitman, Henry. Basic Psychology. 3rd ed. New York : W.W. Norton & Company, 1992.
- Grant, Neville. Making the Most of Your Textbook. New York : Longman, 1989.
- Harjasujana, Ahmad S. "Relationships Among Reading Models, Environments, Attitueds, and abilities of the Junior High School Students in West Java Indonesia," Dissertation Abstracts International. 45 : 388-A; August, 1985.
- Harris, Davis P. Teaching English as a Second Language. Bombay : McGraw-Hill, 1974.
- Hoskisson, Kenneth and Gail E. Tompkins. Language Arts. Ohio : Merril Publishing Company, 1987.
- Hubbard, Peter. A Training Course for TEFL. Oxford : Oxford University Press, 1983.
- Hybels, Sandra and Richard L. Weaver N. Communicating Effectively. 4th ed. New York : McGraw-Hill Inc., 1995.

- Hyland, Ken. "Effects of Genre Description in Argumentative Essay," Research in the Teaching of English. 23(3) : 23-34; June, 1990.
- Johnson, Keith and Keith Morrow. Communication in the Classroom Applications and Methods for a Communication Approach. Harlow Essex : Longman, 1981.
- Klein, Wolfgang. Second Language Acquisition. London : Cambridge University Press, 1990.
- Koivo, Anne Piblak. "The Relationship of Student Perceptions of Study Habits and Attitudes Based on Differences in Sex, Grade, and Academic Achievement," Dissertation Abstracts International. 43 : 2624-A; February, 1983.
- Krashen, Stephen D. and Tracy D. Terrell. The Natural Approach Language Acquisition in the Classroom. London : Prentice Hall Europe, 1995.
- Lefton, Lester A and Laura Valvatne. Mastering Psychology. 2nd ed. Massachusetts : Allyn and Bacon, Inc., 1986.
- Lemlech, Johanna K. Curriculum and Instructional Methods for the Elementary and Middle School. 3rd ed. New York : Macmillan College Company, Inc., 1994.
- Lewis, Glen and Christina Slade. Critical Communication. Sydney : Prentice Hall Australia, 1994.
- Magdonald, Doris, George Yule and Maggie Powers. "Attempts to Improve English L2 Pronunciation : The Variable Effects of Different Types of Instruction," in Language Learning. 44(1) : 75-100; March, 1994.
- Marshall, Stewart. "A Genre-Based Approach to the Teaching of Report-Writing," ESP Journal. Washington DC : 10 : 3-13; 1991.
- McGee, Mark G. and David W. Wilson. Psychology : Science and Application. Minnesota : West Publishing Company, 1984.
- Newman, Philip R. and Barbara M. Newman. Principles of Psychology. Illinois : The Dorsey Press, 1983.
- Oller, John W. Language Test at School : A Pragmatic Approach. London : Longman, 1979.
- Oxford, Rebecca L. Language Learning Strategies. New York : Newsbury House Publishers, 1990.

- Papalia, Diane E. and Sally Wendkos Olds. Psychology. New York : McGraw-Hill Book Company, 1985.
- Plotnik, Rod. Introduction to Psychology. 2nd ed. New York : Newsbery Award Records, Inc., 1989.
- Roettger, Doris and others. "Validity on of a Reading Attitude Scale for Elementary Students and an Investigation of the Relationship Between Attitude and Achievement," The Journal of Educaation Research. 72 : 138-142; January/ Frebruary, 1979.
- Rost, Michael. Listening in Action. London : Prentice Hall International (UK) Ltd., 1991.
- Rubin, Dorothy. Teaching Elementary Language Arts. 4th ed. New Jersey : Prentice Hall, 1990.
- Searle, J.R. Speech Acts. Cambridge University Press, 1978.
- Shechter, Myriam and Sandra R. Shechter. Children's Acquisition of Literacy Genre : Science Fiction Versus Fantasy. Toronto : Ontario Institute for Studies in Education : Toronto Board of Eduation, 1987.
- Steinberg, Danny. An Introduction to Psycholinguistics. New York : Longman Publishing, 1993.
- Swales, John. "A Genre-Based Approach to ESL Reading : Implications for North America and Australia (Literacy, Rhetoric Composition," in Pro Quest Dissertation Abstracts. 1995. Typed.
- Tsitsopoulou, Elly. "Conversation Classes," in English Teaching Forum. 34-35; April, 1992.
- Underwood, Mary. Teaching Listening. London : Longman Inc., 1989.
- Valette, Rebecca M. Modern Language Testing. 2nd ed. New York : Harcourt Brace Jovanovich, 1977.
- Valette, Rebecca M. and Renee Desick. Modern Language Performance Objective and Individualization. New York : Harcourt Brace Jovanovich, 1972.
- Walton, Sue and Nayne Jeffery. Communication Principles : A Modular Approach. Sydney : Prentice Hall Australia, 1995.
- Wenden, Anita. Learner Strategies for Learner Autonomy. London : Prentice Hall International (UK) Ltd., 1991.

Yagang, Fan. "Listening Problems and Solution," in English Teaching Forum. January, 1993.

Zimbardo, Philip G., Ebbe B. Effesen and Chistina Maslack.. Influencing Attitudes and Changing Behavior. 2nd ed. Massachasetts : Addison-Wesley Publishing Company, Inc., 1977.

Zuengler, Jane. "Encouraging Learners' Conversational Participation : The Effect of Content Knowledge," in Language Learning. 43(3) : 403-432; September, 1993.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

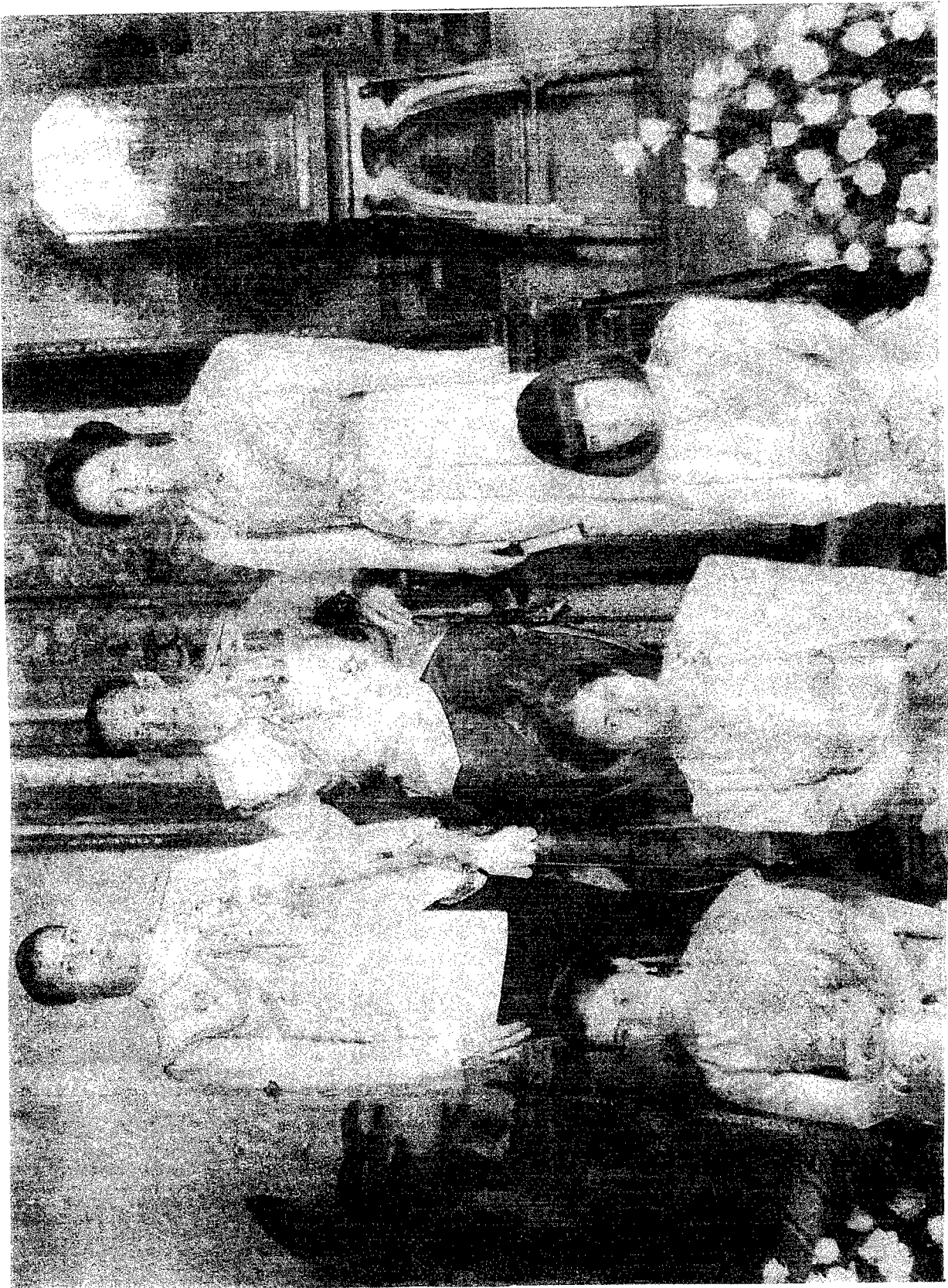
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
- แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
- แผนการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-พูด
ภาษาอังกฤษ

Picture 1# The Royal Family

1. There are six people in this picture, do you know who they are?
2. If you have a chance to talk to someone in this picture, who would you like to talk to?
3. Why? / Why not?
4. Do you like this picture?
5. Why? / Why not?

Picture 2# The School

1. What do you see in this picture?
2. Can you tell me what is happening in this picture?
3. Would you like to go to this place?
4. Why? / Why not?

Picture 3# The Sea and the Beach

1. What do you see in this picture?
2. There are many people in this picture. What can they do at this place?
3. Would you like to go there?
4. Why? / Why not?

Picture 4# The Football Game

1. What do you see in this picture?
2. Are the players on the same team?
3. Why? / Why not?
4. Do you want to play this game?
5. Why? / Why not?

Picture 5# The lions

1. Look at the picture and tell me about it.
2. Would you like to meet the lions in this picture?
3. Why? / Why not?
4. If you had a chance to visit this place, what would you like to do there?

ตัวผู้ตัวเมีย นกเงือกหัวดำ นกเงือกหัวขาว นกเงือกหัวดำ นกเงือกหัวขาว

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

การฟัง

ฟังคำถามเพียงครั้งเดียว	ได้ 2 คะแนน
ต้องถามคำถามซ้ำ	ได้ 1 คะแนน
ต้องแปลคำถาม	ได้ 0 คะแนน

การพูด

โต้ตอบได้คล่องแคล่วชัดเจนและเป็นที่เข้าใจ	ได้ 3 คะแนน
โต้ตอบได้ถึงแม้จะติดขัดบ้างแต่ก็เป็นที่เข้าใจ	ได้ 2 คะแนน
โต้ตอบได้โดยใช้ภาษาไทยปนบ้างแต่ก็เป็นที่เข้าใจ	ได้ 1 คะแนน
ไม่โต้ตอบหรือโต้ตอบแต่ไม่เป็นที่เข้าใจหรือโต้ตอบโดยใช้ภาษาไทยตลอด	ได้ 0 คะแนน

แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามวัดเจตคติในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ถามความคิดเห็น และความรู้สึกของนักเรียนในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับประโยชน์ แรงจูงใจ และกิจกรรม
2. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด นักเรียนมีอิสระในการตอบอย่างเต็มที่
3. วิธีตอบแบบสอบถามฉบับนี้ นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดเพียง 1 ช่องเท่านั้น ซึ่งคำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้
 - ก. “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แสดงว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
 - ข. “เห็นด้วย” แสดงว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมาก
 - ค. “ไม่แน่ใจ” แสดงว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
 - ง. “ไม่เห็นด้วย” แสดงว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน
 - จ. “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แสดงว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนเลย

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.	ข้าพเจ้าสนใจเรียนด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษมาก					
2.	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจเมื่อได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษ					
3.	อยากให้ครูจัดกิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษนอกชั่วโมงเรียนเพิ่มเติม					
4.	กิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้าใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล					
5.	รายการโทรทัศน์ที่ใช้ภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้าได้ความรู้และสนุกสนาน					
6.	กิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษส่งเสริมให้ข้าพเจ้าแสดงออกทางภาษาได้เต็มที่					
7.	ข้าพเจ้าชอบสะสมม้วนเทปและหนังสือที่ฝึกการฟังและพูดภาษาอังกฤษ					
8.	ข้าพเจ้าชื่นชมบุคคลที่สามารถฟังและพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วเพราะทำให้อยากเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น					
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการฟังและพูดภาษาอังกฤษเป็นเรื่องน่าสนใจ					
10.	การฟังและพูดภาษาอังกฤษไม่มีความจำเป็นสำหรับข้าพเจ้า					
11.	ในชั่วโมงภาษาอังกฤษถ้าครูถามข้าพเจ้าจะตอบเป็นคนแรกเสมอ					
12.	เมื่อครูให้ทำกิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษข้าพเจ้าจะทำทันที					
13.	กิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษน่าเบื่อหน่ายสำหรับข้าพเจ้า					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14.	การฟังและพูดภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเอง					
15.	ข้าพเจ้าชอบฟังและพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ					
16.	กิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น					
17.	กิจกรรมการฟัง-พูดภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้าสนุกสนานเพลิดเพลิน					
18.	ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกว่าการบังคับให้ฟังและพูดภาษาอังกฤษ					
19.	กิจกรรมการฟังและพูดภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้ารู้จักคิดอย่างมีระบบ					
20.	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียดายถ้าไม่ได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษเมื่อมีโอกาส					

แผนการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Lesson Plan for the Experimental Group

Subject : English 14 (Eng 0110)

Level : M.5

Time : 12 periods

Objectives :

- a. General : Students are able to listen and to speak English.
- b. Specific : Students are able to tell about events from their experiences in English.

Content :

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
1-2 100 min	1. Allow the students to listen to the story from the cassette tape and look at the pictures. 2. The students answer the questions orally and then write the answers into the mapping charts.	1. cassette 2. tape recorder 3. pictures 4. mapping charts	1. Observe the students answer to the questions. 2. Check the students' mapping charts.	Each group has five minutes to tell the story. To the whole class.
3-4 100 min	3. Allow the students to listen to the cassette again and analyze the schematic structures and linguistic features of the text by using the given mapping charts.	1. cassette 2. tape recorder 3. mapping charts	1. Observe the students' working 2. check the students' understanding by the mapping charts.	
5-6 100 min	4. Allow the students to work in a group of 5. Each group selects a story from their own experiences and discusses the selected story within their group and then writes down the sequences of it into a mapping chart.			

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
7-8 100 min	5. The students elect a representative of each group to tell the story from the mapping charts. All students check the representative's storytelling by marking the evaluation form and making comments to the whole class.	1. A speaking evaluation form	1. Observe the students to tell the story. 2. Check the students' mapping charts.	Each student has four minutes to tell the story.
9-12 200 min	6. Each student selects the story they prefer and writes down their sequences of it into the mapping charts. 7. Allow the students to tell the story from the mapping charts individually to the whole class. The listeners grade the storytelling by using the speaking evaluation form and making comments to the whole class.	1. A mapping chart 2. speaking evaluation form	1. Observe the students to tell the story 2. Check the students' mapping charts.	

Lesson Plan for the Experimental Group

Subject : English 14 (Eng 0110)

Level : M.5

Time : 12 periods

Objectives :

- a. General : Students are able to listen and to speak English.
- b. Specific : Students are able to show their opinions in English.

Content :

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
1-2 100 min	1. Allow the students to listen to the story from the cassette tape and look at the pictures. 2. The students answer the questions orally and then write their answers into the mapping charts.	1. cassette 2. tape recorder 3. pictures 4. mapping charts.	1. Observe the Students' answers to the questions. 2. Check the students' understanding by using a mapping chart.	
3-4 100 min	3. Allow the students to listen to the cassette again and analyze the schematic structures and linguistic features of the text by using the mapping charts.	1. cassette 2. tape recorder 3. mapping charts.	1. Observe the Students' Working 2. Check the students' understanding by using a mapping charts.	
5-6 100 min	4. Allow the students to work in groups of 5. Each group selects a topic from the teacher and writes the opinions about it into a mapping chart.			Each group has 5 minutes to present the opinions about the topic.

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
7-8 100 min	5. The students elect a representative of each group to present the opinions from the mapping charts to the whole class. All students check the representative's storytelling skills by using the speaking evaluation form and then commenting to the whole class. 6. Each student selects a topic from the teacher and writes their opinions into the mapping charts.	1. mapping 2. A speaking evaluation form	1. Observe the students to present to opinions.	Each student has five minutes to express their opinions.
9-12 200 min	7. Allow the students to present their opinions from the mapping charts individually to the whole class. The listeners check the speaking by using the speaking evaluation form and commenting to the whole class.	1. Observe the students to present the opinions.		

Lesson Plan for the Control Group

Subject : English 14 (Eng 0110)

Level : M.5

Time : 12 periods

Objectives :

- a. General : Students are able to listen and to speak English.
- b. Specific : Students are able to listen and to tell about events from their experiences.

Content :

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
1-2 100 min	1. Allow the students to find the meaning of new words from the given sheets and study the past simple tense from the teacher's lecture and examples.	1. sheets	1. check the students' sheets	
3-4 100 min	2. Allow the students to listen to the story from the cassette tape. 3. Students work in group of 5. Each group summarizes the story.	1. cassette 2. tape recorder	1. Observe the students performing the task	
5-6 100 min	4. Each group elects the representative to present the details of the story. 5. Students answer the questions about the story orally.		1. Observe the students to presenting the stories.	Each group has five minutes to present.
7-8 100 min	6. Students listen to the story again and practice speaking by following the cassette tape as a group.	1. cassette 2. tape recorder	1. Observe the students' practicing	Each student has five minutes to tell the story.

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
9-12 200 min	7. Each student selects one title they prefer to write about. Then students select their own story for their title they chose. 8. Students work in a group of 5. Each student tells the story from their draft to their group and the listeners of each group write down the details of each student's story on a worksheet 9. Allow some students to tell the story to the whole class.	1. Worksheet	1. Observe the students' task.	

Lesson Plan for the Control Group

Subject : English 14 (Eng 0110)

Level : M.5

Time : 12 periods

Objectives :

- a. General : Students are able to listen and to speak
- b. Specific : Students are able to listen and to show their opinions.

Content :

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
1-2 100 min	1. Allow the students to find the new words from the given sheets and study the present simple tense from the teacher's lecture and examples.	1. sheets 2. tape recorder	1. Check the Students' sheets 2. Observe the students to performing the task	
3-4 100 min	2. Allow the students to listen to the story from the tape recorder.	1. cassette 2. tape recorder	1. Observe the students to performing the task	
5-6 100 min	3. The students work in a group of 5. Each group summarizes the story. 4. Each group elects the representative to present the details of the story.		1. Observe the students' speaking.	
7-8 100 min	5. Students answer the questions about the story orally. 6. Let the students listen to the story again and practice speaking by following the cassette tape altogether. 7. Each student selects a topic from the teacher and write the opinions about the topic roughly.	1. tape recorder	1. Observe the students to practice speaking.	Each Student has four minutes express their the opinions.

Period Time	Activities	Material	Evaluation	Note
9-12 200 min	8. Allow the students to show their opinions individually to the whole class.		1. Observe the students express their opinions.	

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

- แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
- แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

ตาราง 8 แสดงค่าความง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นในการสัมภาษณ์ ของแบบ
สัมภาษณ์วัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

ภาพที่	ค่าความง่าย P_E	ค่าอำนาจจำแนก D
1	0.56	0.60
2	0.53	0.80
3	0.60	0.66
4	0.62	0.65
5	0.60	0.60

ค่าความเชื่อมั่นในการสัมภาษณ์ 0.88

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติ
 ในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

ข้อ ที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจ จำแนก t
	$\bar{X}_H$	S_H^2	$\bar{X}_L$	S_L^2	
1	4.47	0.26	3.07	1.24	6.36
2	3.53	1.16	2.50	0.81	3.96
3	4.33	1.06	2.27	1.30	7.36
4	4.30	0.42	2.57	1.22	7.86
5	4.20	0.99	2.90	1.20	5.00
6	4.47	0.26	2.54	1.16	9.65
7	3.50	1.02	1.80	0.58	7.73
8	4.93	0.06	3.80	1.41	5.14
9	4.60	0.25	2.37	1.14	10.14
10	1.33	0.92	2.23	1.36	3.21
11	2.80	1.13	1.53	0.33	5.77
12	3.60	1.00	2.00	0.82	6.67
13	1.47	0.46	3.03	1.90	5.60
14	4.53	0.60	2.63	2.10	6.33
15	4.10	0.85	2.03	1.21	8.00
16	3.26	11.09	2.90	1.05	2.70
17	4.67	0.23	2.50	1.15	7.73
18	4.13	0.84	3.23	1.36	3.23
19	4.23	1.21	2.46	1.15	5.97
20	4.53	0.26	2.87	1.84	6.38

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ข้อมูล

- คะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- คะแนนวัดเจตคติในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 10 คะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	คะแนน ก่อนการ ทดลอง	คะแนน หลังการ ทดลอง	ผลต่าง ของ คะแนน	คะแนน ก่อนการ ทดลอง	คะแนน หลังการ ทดลอง	ผลต่าง ของ คะแนน
1	11.5	14.5	3.0	11.0	13.0	2.0
2	12.0	14.5	2.5	10.0	11.5	1.5
3	10.5	14.5	4.0	9.5	12.5	3.0
4	12.0	15.0	3.0	8.5	11.0	2.5
5	10.5	13.0	2.5	10.0	12.0	2.0
6	11.0	14.0	3.0	12.0	13.0	1.0
7	10.5	14.5	4.0	12.0	14.5	2.5
8	11.5	15.0	3.5	11.5	13.5	2.0
9	12.0	15.0	3.0	12.0	13.0	1.0
10	11.5	15.0	3.5	12.0	13.5	1.5
11	12.0	15.0	3.0	11.5	13.0	1.5
12	9.5	13.5	4.0	12.0	13.5	1.5
13	10.5	15.0	4.5	11.5	14.0	2.5
14	12.0	15.0	3.0	10.0	11.5	1.5
15	11.5	14.0	2.5	12.0	12.5	0.5
16	12.0	14.0	2.0	12.0	13.0	1.0
17	12.0	15.0	3.0	12.0	14.5	2.5
18	11.5	15.0	3.5	12.0	12.0	0
19	12.0	15.0	3.0	11.5	11.5	0
20	10.0	14.0	4.0	12.0	12.0	0
21	12.0	14.0	2.0	11.5	13.0	1.5
22	11.0	13.0	2.0	12.0	12.5	0.5
23	12.0	14.5	2.5	9.5	13.0	3.5
24	12.0	14.5	2.5	7.5	10.5	3.0
25	12.0	15.0	3.0	11.0	11.5	0.5
26	11.5	14.0	2.5	9.5	10.0	0.5
27	12.0	15.0	3.0	8.0	10.5	2.5
28	12.0	14.0	2.0	11.0	11.5	0.5
29	12.0	14.0	2.0	8.0	10.0	2.0
30	12.0	14.0	2.0	10.5	11.0	0.5

ตาราง 11 คะแนนวัดเจตคติในด้านการฟังพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	คะแนน ก่อนการ ทดลอง	คะแนน หลังการ ทดลอง	ผลต่าง ของ คะแนน	คะแนน ก่อนการ ทดลอง	คะแนน หลังการ ทดลอง	ผลต่าง ของ คะแนน
1	56	72	16	73	86	13
2	68	78	10	70	75	5
3	60	78	18	69	73	4
4	74	80	6	72	77	5
5	63	77	14	58	62	4
6	59	82	23	78	81	3
7	74	85	11	69	84	15
8	58	71	13	65	72	7
9	57	61	4	63	68	5
10	67	71	4	68	76	8
11	76	79	3	65	84	19
12	66	85	19	67	72	5
13	65	73	8	79	82	3
14	73	90	17	62	76	14
15	69	96	27	48	50	2
16	64	71	7	76	78	2
17	73	79	6	73	75	2
18	73	76	3	48	57	9
19	65	74	9	50	62	12
20	77	84	7	75	79	4
21	57	72	15	70	78	8
22	61	74	13	69	73	4
23	73	83	10	54	65	11
24	61	76	15	42	55	13
25	72	83	11	47	58	11
26	65	73	8	68	83	15
27	60	70	10	59	73	14
28	65	75	10	50	56	6
29	66	76	10	64	71	7
30	66	80	14	67	82	15

ภาคผนวก ง

- รายชื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร
- รายชื่อคณะกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์

Ph.D. (Curriculum & Instruction)

ภาคหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ

ค.ม. (การวิจัยทางการศึกษา)

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อคณะกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง

Ph.D. (Curriculum & Instruction)

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์พิศศรี กมลเวช

ค.บ., ค.ม. (เกียรตินิยมอันดับ 2), อ.ม.

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟังพูดภาษาอังกฤษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง

Ph.D. (Curriculum & Instruction)

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Mr. David Walker

M.Ed. (Linguistics)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

Mr. Peter Bolan

B.S. (Community Development)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ ภาควิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี

2. แบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟังพูดภาษาอังกฤษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

Ph.D. (Higher Ed. & Ed. Research)

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์

Ed.D. (Guidance and Counseling)

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิภา วงษ์พัฒน์พงษ์

ค.ม. (การอุดมศึกษา)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี

อาจารย์ ดร.นพวรรณ โชติบัณฑิต

Ph.D. (Sociology)

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์อัญชลี จันทร์เสม

กศ.ม. (การมัธยมศึกษา-การสอนภาษาอังกฤษ)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. แผนการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนใจ ปิ่นเกิด *

Ph.D. (Linguistic Literature, and Reading)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี

อาจารย์สุนันทา รัตนวิเศษ

ค.ม. (นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร)

หน่วยศึกษานิเทศก์เขต 12 กรมสามัญศึกษา

Mr. Peter Bolan

B.S. (Community Development)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี

4. ผู้ตรวจให้คะแนนการสัมภาษณ์

อาจารย์เปรมวดี รัตกุล

กศ.ม. (การมัธยมศึกษา-การสอนภาษาอังกฤษ)

โรงเรียนเขตการทางสงเคราะห์ 5

อาจารย์ทิพาพร สุจาวี

กศ.ม. (การมัธยมศึกษา-การสอนภาษาอังกฤษ)

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ธกนศักดิ์ ชิงดวง

กศ.บ. (ภาษาอังกฤษ)

Certificate from International House London, England.

โรงเรียนศรียานุสรณ์ จันทบุรี

อาจารย์วันทนีย์ ขำคม

ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ)

Certificate from Euro Centre London Lee Green, England.

โรงเรียนศรียานุสรณ์ จันทบุรี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายชัยยา	ชื่อสกุล	เปรมภักดิ์
วันเดือนปีเกิด			24 มกราคม 2503
สถานที่เกิด			อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน			48 ม.11 ต.เขabayศรี อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 22120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน			อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน			โรงเรียนมัธยมวัดเขาสุกิม ต.เขabayศรี อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 22120 โทร.(039) 325161
ประวัติการศึกษา			
พ.ศ. 2521		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (แผนกศิลปภาษา-ฝรั่งเศส)	จาก โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จันทบุรี
พ.ศ. 2523		ป.กศ.สูง (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย)	จาก สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2530		ศษ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย)	จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2543		กศ.ม.(วิชาเอกการมัธยมศึกษา-การสอนภาษาอังกฤษ)	จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

428.300/2

ร. ๐๐๐๐

๓ ๓

การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี
การสอนภาษาแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
ชัยยา เปรมภักดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
มีนาคม 2543

จุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกวิทย์-คณิต จำนวน 60 คน ของโรงเรียนศรียานุสรณ์ จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โดยได้มา จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย แล้วจับฉลากเพื่อแยกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ซึ่งได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ซึ่งได้รับการสอนตามคู่มือครู แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 24 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน แล้วดำเนินการทดลองตามการวิจัยแบบ The Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ t-test for Independent Samples และ t-test for Dependent Samples

ผลการทดลองพบว่า

1. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน และกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. เจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA V STUDENTS' ENGLISH
LISTENING-SPEAKING PERFORMANCE AND ATTITUDES
THROUGH THE INSTRUCTION BASED ON
GENRE-BASED APPROACH AND
THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

CHAIYA PREMPAG

Presented in partial fulfillment of requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

March 2000

The purpose of this research was to compare Mathayom Suksa V students' English listening-speaking performance and attitudes through the instruction based on Genre-Based Approach and the method in the teacher's manual.

The subjects for this research were randomly selected from 50 Mathayom Suksa V students, during the second semester of 1998 academic year, at Sriyanusorn School, Chanthaburi province, by using the Simple Random Sampling technique. They were assigned into 2 groups; the experimental group with 30 students taught by the instruction based on Genre-Based Approach; whereas the control group with 30 students taught by the methods in teacher's manual. Each group was taught with the same contents for 24 fifty-minute periods. Randomized Control-Group Pretest-Posttest design was used in the study.

The instruments used in this research were the English Listening-Speaking Interview Test and the Attitudes towards English Listening-Speaking Questionnaires. The data were statistically analyzed by t-test for independent samples and t-test for dependent samples.

The findings of this research were as follows :

1. The English listening-speaking performance, between the experimental and control groups, were significantly different at the .01 level.
2. The attitudes towards English listening-speaking between the experimental and control groups, were significantly different at the .05 level.
3. The English listening-speaking performance, between the pretest and the posttest of the experimental group, was higher than the pretest at the .01 level.
4. The English listening-speaking performance, between the pretest and the posttest of the control group, was higher than the pretest at .01 level.
5. The English listening-speaking attitudes, between the pretest and the posttest of the experimental group, were higher than the pretest at the .01 level.
6. The English listening-speaking attitudes, between the pretest and the posttest of the control group, were higher than the pretest at the .01 level.